

**RAPORT O STANIE
GMINY DŹWIERZUTY
ZA ROK 2024**

SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWY PRAWNE SPORZĄDZENIA RAPORTU	4
2.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
	2.1. LUDNOŚĆ GMINY DŹWIERZUTY	4
3.	URZĄD GMINY DŹWIERZUTY	8
	3.1. ZARZĄDZANIE URZĘDEM GMINY W 2024 ROKU	8
	3.2. URZĄD STANU CYWILNEGO W DŹWIERZUTACH.....	9
4.	WYBORY SAMORZĄDOWE 2024	11
5.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	12
6.	FINANSE GMINY	15
	6.1. DOCHODY GMINY	15
	6.2. WYDATKI GMINY.....	16
	6.3. WYNIK BUDŻETU.....	16
	6.4. POZIOM ZADŁUŻENIA GMINY W LATACH 2023-2024.....	17
	6.5. INWESTYCJE WŁASNE W LATACH 2020-2024.....	17
	6.6. WYDATKI NA INWESTYCJE PONIESIONE W 2024 R.....	17
	6.7. POZYSKANE DOFINANSOWANIE W 2024 R.....	19
7.	PODATKI I OPŁATY LOKALNE	21
8.	ZAMÓWIENIA PUBLICZNE	23
9.	INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	24
	9.1. BIEŻĄCA MODERNIZACJA DRÓG.....	25
	.....	26
	9.2.MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO	26
10.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY DŹWIERZUTY	26
11.	REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	31
	11.1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DŹWIERZUTY.....	31
	11.2. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY DŹWIERZUTY NA LATA 2020-2025	35
12.	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY DŹWIERZUTY	38
13.	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY DŹWIERZUTY NA LATA 2021-2025	40
14.	PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY DŹWIERZUTY	41
15.	PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT	42

16.	GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.....	44
17.	DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I EDUKACYJNE.....	46
18.	LOKALNY PROGRAM WSPIERANIA EDUKACJI UZDOLNIONYCH DZIECI I MŁODZIEŻY	48
19.	PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY DŹWIERZUTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DN. 24 KWIETNIA 2003 R.....	49
	19.1. DOTACJE UDZIELONE DLA NGO PRZEZ GMINĘ.....	50
	19.2. WSPÓŁPRACA Z LGD I ZWIĄZKIEM GMIN.....	50
20.	STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	51
21.	GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE.....	52
22.	GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023-2025	53
23.	GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	55
24.	AGLOMERACJA.....	61
25.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	62
26.	OŚWIATA I EDUKACJA.....	65
27.	POMOC SPOŁECZNA	69
	27.1. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY. GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY.....	74
	27.2. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.....	75
	27.3. REALIZACJA RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”	76
	27.4. POMOC ŻYWNOŚCIOWA W RAMACH PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027 – PODPROGRAM 2023	77
28.	KULTURA	79
	28.1. GMINNY OŚRODEK KULTURY W DŹWIERZUTACH	79
	28.2. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DŹWIERZUTACH.	83
	28.3. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W DŹWIERZUTACH.....	83
	28.4. SPORT I ZDROWIE	84
	PODSUMOWANIE	86

1. PODSTAWY PRAWNE SPORZĄDZENIA RAPORTU

Raport o stanie Gminy Dźwierzuty za 2024 rok został przygotowany na podstawie art. 28a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, wójt gminy zobowiązany jest do przedstawienia do 31 maja każdego roku raportu obejmującego podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy oraz budżetu obywatelskiego.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Dźwierzuty to gmina wiejska zlokalizowana w północnej części powiatu szczecińskiego, w województwie warmińsko-mazurskim. Jest częścią historycznej krainy Mazur, słynącej z bogactwa przyrodniczego i kulturowego. Gmina położona jest w sercu Pojezierza Mazurskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie licznych jezior, lasów i terenów rolniczych. Powierzchnia gminy wynosi 26 335 ha w tym: użytki rolne: 15 092 ha, lasy: 6 653 ha, powierzchnia łączna wód płynących i jezior 1793 ha. Największym akwenem wodnym jest Jezioro Sasek Wielki o powierzchni 870 ha, które stanowi ważny atut turystyczny i rekreacyjny. W skład gminy wchodzi 19 sołectw: *Dąbrowa, Dźwierzuty, Gisiel, Grądy, Grodziska, Jabłonka, Jeleniowo, Linowo, Łupowo, Miętkie, Nowe Kiejkuty, Olszewki, Orzyny, Popowa Wola, Rańsk, Rumy, Szpłaty, Stankowo, Targowo*.

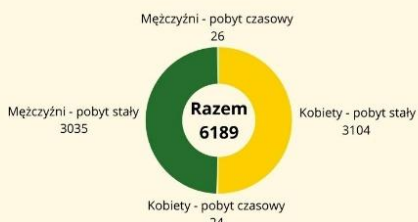
Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę oświatową i społeczną, a także aktywnie wspiera działalność organizacji pozarządowych i kół gospodyń wiejskich. Dobrze rozwinięta jest także infrastruktura rekreacyjno-sportowa na terenie gminy Dźwierzuty. Przez Gminę przebiegają dwa szlaki rowerowe. W 2024 r. mieszkańcy gminy mieli do dyspozycji stadion sportowy, ogólnodostępne boiska sportowe, w tym 1 boisko Orlik przy ZSP w Dźwierzutach, place zabaw, siłownie zewnętrzne oraz 2 sale gimnastyczne w szkołach, z których poza godzinami pracy szkoły mogli korzystać nasi mieszkańcy na ustalonych zasadach. Cechą wyróżniającą gminę jest jej położenie na obszarze tzw. „Zielonych Płuc Polski”, co zobowiązuje do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska naturalnego.

2.1. LUDNOŚĆ GMINY DŻWIERZUTY

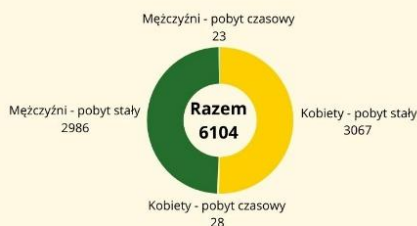
Gminę zamieszkuje 5985 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i 44 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy, w tym 3 095 kobiet oraz 2 999 mężczyzn (według prowadzonego rejestru mieszkańców stan na dzień 31.12.2024r.). Gmina Dźwierzuty

Stan ludności w Gminie Dźwierzuty w 2023 roku

Stan osób zameldowanych na dn. 01.01.2023

Stan osób zameldowanych na dn. 31.12.2023

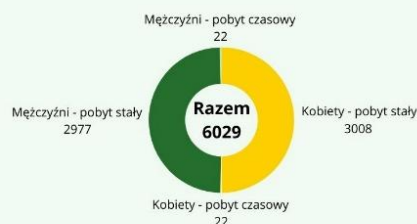

Stan ludności w Gminie Dźwierzuty w 2024 roku

Stan osób zameldowanych na dn. 01.01.2024

Stan osób zameldowanych na dn. 31.12.2024

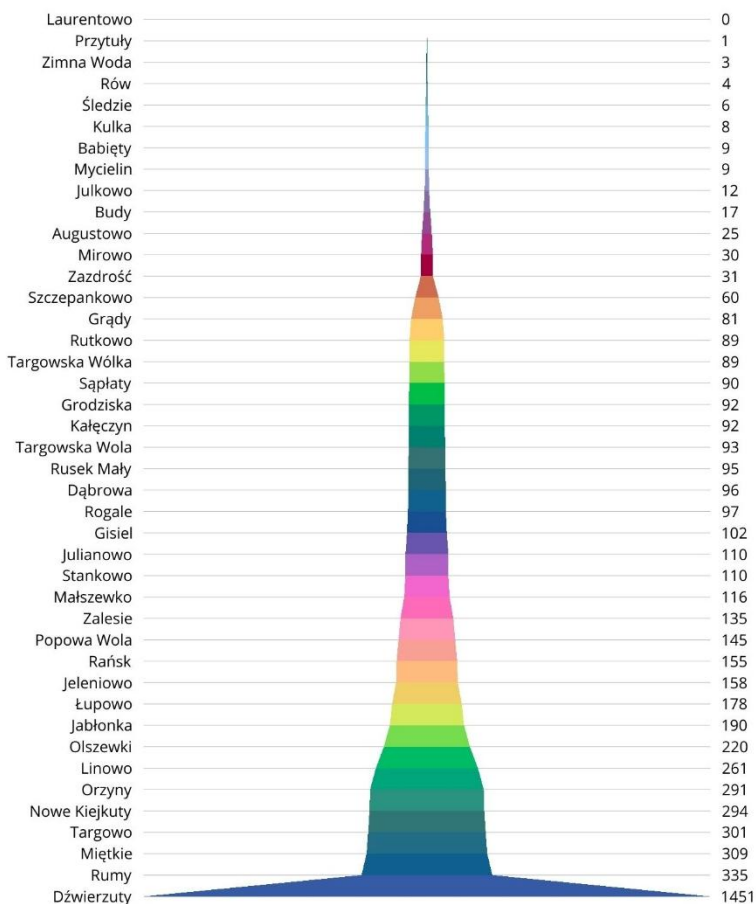

Opracowanie własne na podstawie rejestru mieszkańców Gminy Dźwierzuty

ma 5 985 mieszkańców. W latach 2002-2024 ich liczba zmalała o 13,9%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,3 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Największą miejscowością są **Dźwierzuty** – zamieszkuje ją **prawie 25% mieszkańców całej gminy**. Następnie są Rumy (335), Orzyny (294), Nowe Kiejkuty (294), Miętkie (313), Targowo (303). Miejscowości o najmniejszej liczbie mieszkańców: Zimna Woda (4), Rów (4), Śledzie (6), Babięty (9), Mycielin (9). Laurentowo jest opuszczoną miejscowością. Tylko 14 miejscowości mają zarejestrowanych mieszkańców na pobył czasowy. Najwięcej: Dźwierzuty – 13, Miętkie – 4,

Liczba mieszkańców poszczególnych Sołectw Gminy Dźwierzuty w 2025 r.

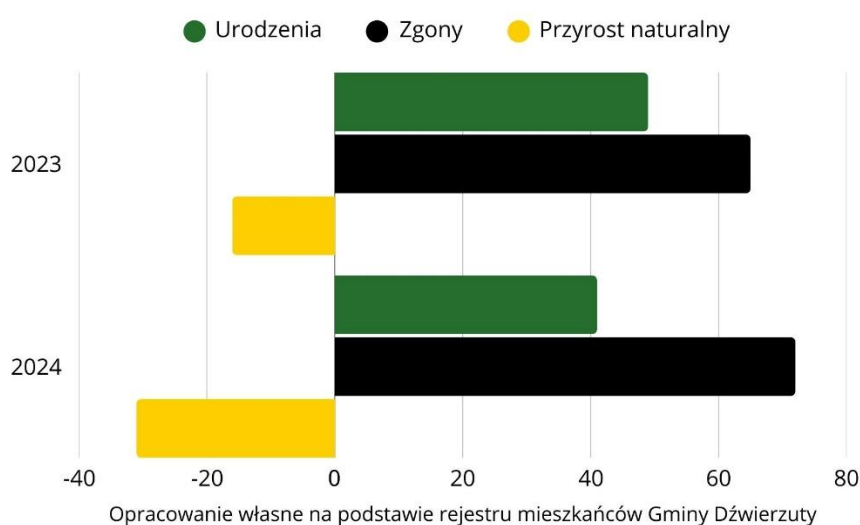

Opracowanie własne na podstawie rejestru mieszkańców Gminy Dźwierzuty

Orzyny – 3, Jeleniowo – 3, Sąpłaty – 3, Rańsk – 9 (najwięcej po Dźwierzutach). Może to wskazywać na działalność turystyczną, sezonową pracę lub inne czasowe migracje.

Średnia liczba mieszkańców na miejscowość wynosi **146**. Na podstawie dostarczonych danych dla Gminy Dźwierzuty poniżej przedstawiona jest szczegółowa analiza demograficzna obejmująca urodzenia, zgony oraz zawarte związki małżeńskie w latach 2023–2024

Przyrost naturalny w Gminie Dźwierzuty

Z powyższych danych wynika, że liczba urodzeń spadła o **8** w porównaniu do roku 2023 (z 49 do 41). Urodziło się więcej dziewczynek niż chłopców w obu latach. Zgony w 2024 r. wzrosły o **7** osób w porównaniu do 2023 r., przy czym umieralność mężczyzn jest znacznie wyższa niż kobiet w obu latach. Ujemny przyrost naturalny w obu latach, pogłębiający się trend spadkowy liczby mieszkańców wynika z nadwyżki zgonów nad urodzeniami.

Natomiast liczba małżeństw utrzymuje się na stabilnym poziomie – ok. 18–20 rocznie. Występuje też względna równowaga między małżeństwami cywilnymi a konkordatowymi. Plenerowe śluby stanowią istotny odsetek cywilnych, co może świadczyć o rosnącym znaczeniu estetyki i indywidualizacji ceremonii.

Biologiczna grupa wieku w 2024 r.

Kolejny rok struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Dźwierzuty utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. 0-14 lat stanowi – 13,5%, 15-64 lat - 68,1 %, 65+ lat – 18,3%. Struktura wiekowa mieszkańców wskazuje na wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa oraz koniecznością przeciwdziałania depopulacji.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Dźwierzuty wynosiło w 2024 roku 9,3% (9,3% wśród kobiet i 9,3% wśród mężczyzn). Na koniec grudnia 2024 roku bezrobotnych było 190 mieszkańców (117 K, 73 M).

W 2024 r. zarejestrowanych w systemie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej CEIDG było ogółem **460 podmiotów gospodarczych**, które wskazały jako główne miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Dźwierzuty. Należą one głównie do sektora prywatnego (442 podmioty). Na obszarze gminy prowadzona jest działalność usługowa, handlowa i produkcyjna, realizowana przez różne podmioty gospodarcze, w tym głównie w ramach działalności gospodarczej osób fizycznych (usługi ogólnobudowlane, handel, usługi ogólnobranżowe). Zdecydowaną większość stanowiły firmy prywatne (o 4 mniej w porównaniu do 2023 r.).

Liczba podmiotów gospodarczych w podziale na rodzaj działalności	
Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO, RYBACTWO	32
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	157
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	271
Razem	460

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych w Urzędzie oraz GUS

Gmina Dźwierzuty charakteryzuje się dominacją sektora prywatnego w strukturze gospodarczej, z przewagą jednoosobowych działalności gospodarczych. Najwięcej firm działa w obszarze usług i handlu („pozostała działalność”). Przemysł i budownictwo to drugi największy sektor, co może świadczyć o lokalnym popycie na usługi budowlane. Rolnictwo i leśnictwo mają relatywnie niski udział, mimo wiejskiego charakteru gminy.

Zdecydowana większość firm (ponad 96%) to **mikroprzedsiębiorstwa** (0–9 pracowników), co potwierdza, że gmina opiera się na drobnej przedsiębiorczości. Nie ma żadnych firm

zatrudniających powyżej 49 pracowników. Gospodarka Gminy Dźwierzuty oparta jest na **mi-kroprzedsiębiorczości** w sektorze prywatnym, ze szczególnym naciskiem na **usługi i handel**. Obserwowany lekki spadek liczby firm może być sygnałem wyzwań dla lokalnych przedsiębiorców – np. rosnących kosztów działalności lub ograniczonego rynku zbytu.

3. URZĄD GMINY DŹWIERZUTY

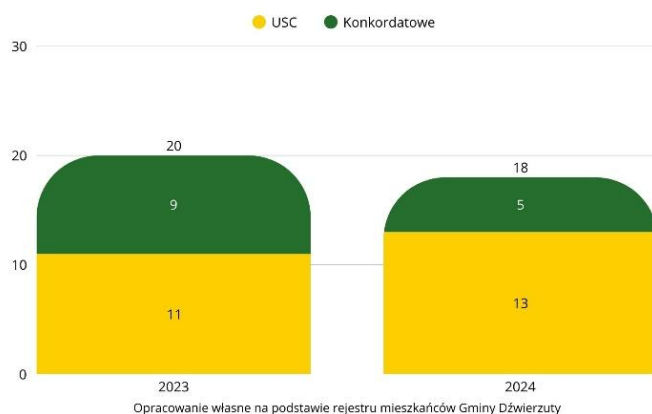
3.1. ZARZADZANIE URZĘDEM GMINY W 2024 ROKU

W 2024 r. urząd gminy funkcjonował w oparciu o stabilną strukturę organizacyjną, obejmującą m.in. referaty: **organizacyjny, finansów, gospodarki terenowej, rozwoju oraz USC**. Pracę urzędu wspierały jednostki organizacyjne gminy: GOPS, Szkoły i Zespoły Szkolno-Przedszkolne, Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotekę Publiczną i jednostki OSP. Według danych na dzień 31 grudnia 2024 r. w Urzędzie Gminy pracowało 34 osoby, w tym: 30 pracowników na stanowiskach urzędniczych (w przeliczeniu na etaty 34,5) oraz 3 pracowników obsługi, w tym: 3 w ramach prac interwencyjnych współfinansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie.

Urząd wykonuje swoje zadania również na podstawie umów zlecenia, które dotyczyły w szczególności: BHP, obsługa prawna, kierowcy OSP oraz pracownik gospodarczy. W Urzędzie Gminy w Dźwierzutach prowadzony jest tradycyjny system do rejestracji dokumentów, ze wspomaganie elektronicznym, w którym rejestrowane są wszystkie wpływające pisma i faktury. W roku 2024 do urzędu wpłynęło i zarejestrowano:

- 7885 różnego rodzaju pism i wniosków (w tym 2801 za pośrednictwem e PUAP),
- 1564 faktury.

Związki małżeńskie

kancelaryjną oraz przepisami szczególnymi.

Urząd Gminy umożliwia uczniom i studentom odbycie praktyki: w roku 2024 odbyło praktyki studenckie lub zawodowe 3 osoby, zgodnie z zawartymi porozumieniami i umowami.

Pracownicy Urzędu wykonują obsługę jednostek organizacyjnych Gminy Dźwierzuty: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dźwierzutach, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Orzynach i Szkoły Podstawowej w Rumach oraz na podstawie Porozumienia w sprawie organizacji wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych - instytucji kultury, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dźwierzuty: Gminnej Biblioteki Publicznej w Dźwierzutach i Gminnego Ośrodka Kultury w Dźwierzutach. Działania urzędu były konsekwentnie realizowane w oparciu o dokumenty sektorowe (np. program ochrony środowiska czy współpracy z NGO), a także:

- **Strategię Rozwoju Gminy Dźwierzuty 2030**, której cele operacyjne znajdowały odzwierciedlenie w bieżących zadaniach inwestycyjnych,
- **Wieloletnią Prognozę Finansową**, która stanowiła podstawę planowania i kontroli inwestycji.

Działania urzędu były zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Dźwierzuty 2030, Wieloletnią Prognozą Finansową oraz planami inwestycyjnymi. Szczególny nacisk położono na inwestycje infrastrukturalne, rozwój edukacji przedszkolnej i modernizację budynków użyteczności publicznej.

Urząd skutecznie zarządzał budżetem gminy – dochody ogółem wzrosły o 37,75% r/r, a wydatki inwestycyjne osiągnęły rekordowy poziom 13,6 mln zł. Pozyskano łącznie 9,82 mln zł środków zewnętrznych, głównie z Rządowego Funduszu Polski Ład i funduszy UE.

W 2024 r. rozwijano cyfryzację usług publicznych – wdrażano rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo informatyczne w ramach programu „Cyberbezpieczny Samorząd”. Urząd umożliwił obsługę wielu spraw online, poprawiając dostępność dla mieszkańców. Urząd realizował politykę otwartości i informowania mieszkańców poprzez BIP, stronę internetową oraz media społecznościowe. Aktywnie wspierano inicjatywy lokalne i współpracę z NGO.

3.2. URZĄD STANU CYWILNEGO W DŻWIERZUTACH

W ramach wykonywania zadań zleconych, w Gminie Dźwierzuty z zakresu Urzędu Stanu Cywilnego w 2024 r. wykonano czynności:

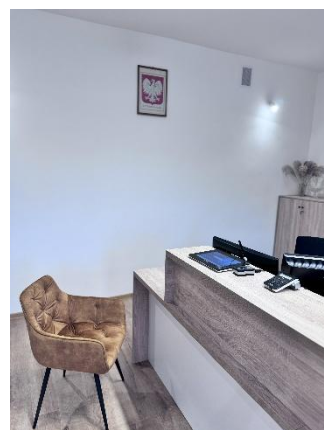
- sporządzono 58 aktów stanu cywilnego,
- wydano ogółem 8 zaświadczeń,

- wydano 562 odpisy aktów stanu cywilnego,
- wpisano do rejestru stanu cywilnego 108 aktów z ksiąg znajdujących się w archiwum USC,
- sprostowano lub uzupełniono 10 aktów stanu cywilnego,
- sporządzono 89 wzmianek dodatkowych przy aktach stanu cywilnego,
- sporządzono 242 przypiski przy aktach stanu cywilnego,
- złożono 8 wniosków o nadanie medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych w 2024 r. wykonano czynności:

- przyjęto 175 zgłoszeń dotyczących zameldowania, wymeldowania, wyjazdu za granicę,
- wydano 117 zaświadczeń o zameldowaniu,
- wydano 68 udostępnień danych osobowych,
- usunięto 425 niezgodności w rejestrze PESEL,
- zastrzeżono lub cofnięto zastrzeżenie dla 106 numerów PESEL,
- wydano 585 dowodów osobistych,
- wydano 42 zaświadczenia o utracie lub zniszczeniu dowodu osobistego,
- unieważniono 27 dowodów osobistych

Na uwagę zasługuje fakt, że w grudniu 2024 r. w ramach ułatwienia dostępu do świadczonych usług, Urząd Stanu Cywilnego został przeniesiony na parter budynku urzędu. Możliwe to było dzięki otrzymanemu z Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie dofinansowaniu w wysokości 60 000,00 zł na adaptację i wyposażenie pomieszczenia po tzw. małej sali konferencyjnej. Zmieniony został również wystrój Sali Ślubów oraz w zainstalowano na parterze fotobudkę, dzięki czemu mieszkańcy mogą na miejscu załatwić sprawy związane z wnioskami o wydanie dokumentów.

4. WYBORY SAMORZĄDOWE 2024

W 2024 r. zgodnie z opublikowanym w Dzienniku Ustaw pod poz. 109 rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie zarządzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, data wyborów została wyznaczona na niedzielę 7 kwietnia 2024 r.. Dni, w których upływały terminy wykonania czynności wyborczych, określał kalendarz wyborczy. 7 kwietnia 2024 r., tak jak w całej Polsce Mieszkańcy Gminy Dźwierzuty wybierali swoich przedstawicieli do organów jednostek samorządu terytorialnego. Na podstawie art. 37f ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy Wójt gminy w dniu wyborów organizuje bezpłatny gminny przewóz pasażerski dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania. W ramach gminnego przewozu pasażerskiego w godzinach głosowania odbywają się co najmniej dwa pełne kursy. Na terenie Gminy Dźwierzuty uruchomione zostały bezpłatne linie komunikacyjne, na trasie których w dniu głosowania odbyły się dwa pełne kursy wg rozkładów jazdy.

Głosowanie zostało przeprowadzone w 8 obwodach głosowania. Po przeliczeniu wszystkich głosów poszczególne Obwodowe Komisje Wyborcze sporządziły protokoły, na podstawie których Gminna Komisja Wyborcza w Dźwierzutach przygotowała Protokół z wyborów Wójta Gminy Dźwierzuty oraz Protokół z wyborów do Rady Gminy Dźwierzuty. W wyniku przeprowadzonych wyborów samorządowych na Wójta Gminy Dźwierzuty został wybrany: Pan Dariusz Zenon Tymiński. Do Rady Gminy Dźwierzuty w poszczególnych obwodach głosowania zostali wybrani:

- okręg wyborczy nr 1 – Pan Tomasz Stanisław Witczak
- okręg wyborczy nr 2 – Pani Aurelia Lorenz
- okręg wyborczy nr 3 – Pani Katarzyna Kulesik
- okręg wyborczy nr 4 – Pan Sebastian Paweł Orłowski
- okręg wyborczy nr 5 – Pan Jacek Kandybowicz
- okręg wyborczy nr 6 – Pani Beata Brzózka
- okręg wyborczy nr 7 – Pan Joanna Kobylińska
- okręg wyborczy nr 8 – Pan Łukasz Serafin
- okręg wyborczy nr 9 – Pan Tomasz Bojanowski
- okręg wyborczy nr 10 – Pan Paweł Czesław Suchowiecki

- okręg wyborczy nr 11 – Pani Monika Anna Mućka
- okręg wyborczy nr 12 – Pan Krzysztof Sawicki
- okręg wyborczy nr 13 – Pani Wiesław Wyszyński
- okręg wyborczy nr 14 – Pani Bożena Maria Marszałek
- okręg wyborczy nr 15 – Pani Ewa Niewiadomska

W Gminie Dźwierzuty liczba osób uprawnionych do głosowania wyniosła: 5039. Lokale wyborcze odwiedziło 2459 wyborców. Frekwencja w wyborach do organów samorządu terytorialnego w dniu 7 kwietnia 2024 r. wyniosła 48,80%.

5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

W 2024 r. uchwały były podejmowane przez Radę Gminy Dźwierzuty, kadencja VIII (2018-2024) podjęto 23 uchwały w 2024 r., nato-miast łącznie w latach: 2018-2024: 528 uchwał, podczas obrad 67 sesji - kadencja zakończyła się 30 kwietnia 2024 r. Radę Gminy Dźwierzuty, kadencja IX (2024-2029) podjęto 80 uchwał w 2024 r., podczas obrad 9 sesji, radni rozpoczęli kadencję 2 maja 2024 r. składając ślubowanie na I sesji Rady Gminy Dźwierzuty. Łącznie Rada Gminy Dźwierzuty w roku 2024 obradowała podczas 12 sesjach, na których zostało podjętych 103 uchwały, z tego 24 to uchwały stanowiące akty prawa miejscowego. Projekty uchwał opiniowane były przez komisje rady. W 2024 r. odbyło się 10 wspólnych posiedzeń wszystkich komisji rady, zgodnie z ich przedmiotem działania. W sesjach rady gminy uczestniczyli: Wójt Gminy Dźwierzuty, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych tematów, w tym: Dyrektorzy/Kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, jak również Sołtysi oraz Radni Powiatowi, Pani Wicemarszałek i inne osoby zainteresowane sprawami gminy.

Uchwały podjęte przez Radę Gminy Dźwierzuty i imienne wykazy głosowań, organ wykonawczy udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Dźwierzuty https://bip.gminadzierzuty.pl/strona-237-rada_gminy.html. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej, Wójt Gminy Dźwierzuty przy pomocy Urzędu Gminy Dźwierzuty, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach oraz jednostek oświatowych i instytucji kultury, realizuje uchwały podjęte przez Radę Gminy Dźwierzuty. Uchwały podjęte przez Radę Gminy Dźwierzuty w 2024 r. dotyczyły:

- 50 uchwał – spraw finansowych: realizacji budżetu, pomocy finansowej innym jednostkom samorządowym, Wieloletniej Prognozy Finansowej, określenia wysokości podatków i opłat, udzielonych dotacji,

- 34 uchwały – organizacji pracy i realizowanych zadań: pomocy społecznej, GBP, GOK, urzędu gminy, Rady Gminy, oświaty, rozpatrzonych petycji,
- 12 uchwał – gospodarki przestrzennej i gospodarki nieruchomościami,
- 7 uchwał – programów i regulaminów oraz zawartych porozumień.

Rada Gminy Dźwierzuty powołuje następujące komisje stałe, ustalając jednocześnie zakres ich zadań:

- Budżetu i Rozwoju,
- Rewizyjna
- Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
- Komisję Skarg, Wniosków i Petycji
- Społeczną.

Komisja Budżetu i Rozwoju Rady Gminy Dźwierzuty pracowała w 2024 roku na podstawie rocznego planu pracy przyjętego przez Radę Gminy Dźwierzuty Uchwałą Nr LXIV/502/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. i odbyła dwa posiedzenia.

Komisja Budżetu i Rozwoju na swoich posiedzeniach w 2024 r. poruszała, rozpatrywała i omawiała następujące kwestie:

1. zapoznała się z informacją dotyczącą umorzenia podatków w 2023 r.,
2. oceniła wykonanie budżetu gminy Dźwierzuty za 2023 r.,
3. przeanalizowała projekt budżetu gminy Dźwierzuty na 2025 rok,
4. opracowała plan pracy Komisji Budżetu i Rozwoju na 2025 rok.

Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Gminy Dźwierzuty odbyła w 2024 roku jedno posiedzenie, na którym zajęła się sprawą dotyczącą ograniczenia przetargu działki w obrębie geodezyjnym Łupowo.

Komisja Społeczna Rady Gminy Dźwierzuty pracowała w 2024 roku na podstawie rocznego planu pracy przyjętego przez Radę Gminy Dźwierzuty Uchwałą Nr LXIV/503/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. i odbyła dwa posiedzenia. Komisja Społeczna na swoich posiedzeniach w 2024 r. poruszała, rozpatrywała i omawiała następujące kwestie:

1. zapoznała się z informacją na temat realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dźwierzuty,
2. oceniła działalność świetlic wiejskich na terenie Gminy Dźwierzuty,
3. opracowała planu pracy Komisji Społecznej na 2025 rok.

Komisja Rewizyjna Rady Gminy Dźwierzuty Rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy, opiniuje wykonanie budżetu gminy i występuje z wnioskiem do rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Komisja rewizyjna wykonuje inne zadania zlecone przez radę w zakresie kontroli a zasady i tryb jej działania określa statut gminy. Komisja Rewizyjna działała w 2024 roku na podstawie rocznego planu pracy przyjętego przez Radę Gminy Dźwierzuty Uchwałą Nr LXIV/501/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. i odbyła pięć posiedzeń. Komisja Rewizyjna na swoich posiedzeniach w 2024 r. poruszała następujące kwestie:

1. zapoznała się z informacją dotyczącą przeprowadzonych przetargów przez Urząd Gminy w Dźwierzutach w 2023 r.,
2. kontrolowała rozpatrywanie i załatwienie wniosków radnych i mieszkańców złożonych w 2023 r.
3. przeanalizowała sprawozdanie z delegacji służbowych pracowników Urzędu Gminy w Dźwierzutach w tym Wójta i Zastępcy Wójta za 2023 r.
4. Komisja rewizyjna analizowała zagadnienia dotyczące funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Dźwierzutach
5. Komisja zapoznała się z informacjami dotyczącymi:
  - a) stanu zaległości podatkowych za I półrocze 2024 r. (ilość dłużników, kwoty zadłużenia).
  - b) wydatków w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dźwierzutach za I półrocze 2024 r.
  - c) stanu pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych – rok bieżący 2024,
  - d) przyznawania świadczeń pieniężnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach w roku bieżącym 2024.
6. opracowano plan pracy na 2025 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Dźwierzuty ma charakter kolegialnego ciała opiniodawczo-doradczego Rady w zakresie składanych przez uprawnione podmioty skarg, wniosków i petycji. W 2024 roku na swoich posiedzeniach rozpatrzyła dwie skargi dotyczące:

1. działalności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

2. działalności organów Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dźwierzutach Rady Nadzorczej i Zarządu.

Obie skargi zostały uznane za bezzasadne.

6. FINANSE GMINY

Budżet Gminy w roku 2024 realizowany był w oparciu o ***Uchwałę Nr LXIV/498/2023 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 19 grudnia 2023 roku.*** Przedmiotową Uchwałą ustalono dochody budżetu na kwotę **44 422 794,00** zł oraz wydatki budżetu na kwotę **48 867 829,53** zł.

W 2024 roku budżet Gminy ulegał kilkakrotnym zmianom. Rada Gminy podjęła 11 uchwał w sprawie zmiany budżetu Gminy na rok 2024. Wójt Gminy wydał 19 zarządzeń w sprawie zmiany budżetu w roku 2024. Plan dochodów po zmianach wyniósł **50 040 279,53** zł. Plan wydatków po zmianach wyniósł **57 283 272,90** zł w tym wydatki majątkowe wyniosły **18 126 142,06** zł.

Kształtowanie się wykonanych dochodów, wydatków i wyniku gminy w latach 2023-2024

6.1. DOCHODY GMINY

Rok	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Dochody majątkowe
2023	36 356 919,00	33 480 714,65	2 876 204,35
2024	50 080 739,72	40 221 646,34	9 859 093,38
kwota wzrostu do 2023	13 723 820,72	6 740 931,69	6 982 889,03
wskaźnik wzrostu w %	37,75	20,13	242,78

Dochody wykonane w 2024 r. według ich źródeł pochodzenia przedstawiają się następująco:

- dochody własne wraz z udziałami we wpływach z podatków dochodowych, wynoszą **15 107 966,68 zł**, co stanowi ok. 30,17 % dochodów budżetu gminy;
- dotacje celowe na zadania zlecone i własne gminy wynoszą **9 617 179,72 zł**, co stanowi 19,20 % dochodów budżetu gminy;

- pozostałe dotacje na zadania własne – w tym na współfinansowanie projektów i operacji realizowanych z programów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz krajowych **9 625 970,32 zł**, co stanowi 19,22 % dochodów budżetu gminy;
- subwencje i środki na uzupełnienie dochodów otrzymane z budżetu państwa stanowią kwotę **15 729 623,00 zł**, to jest 31,41 % dochodów ogółem.

6.2. WYDATKI GMINY

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
2023	37 610 966,70	31 981 120,50	5 629 846,20
2024	52 177 964,14	37 345 116,99	14 832 847,15
kwota wzrostu do 2023	14 566 997,44	5 363 996,49	9 203 000,95
wskaźnik wzrostu w %	38,73	16,77	163,47

6.3. WYNIK BUDŻETU

Rok	Deficyt budżetu
2023	-1 254 047,70
2024	-2 097 224,42
wzrost deficytu do 2023r. w wartościach bezwzględnych	843 176,72
wskaźnik wzrostu w %	67,24

Dochody i wydatki 2023–2024 cechuje dynamiczny wzrost:

- **Dochody ogółem wzrosły** o 13,72 mln zł (37,75%), głównie dzięki wzrostowi dochodów majątkowych (aż o 243%).
- **Wydatki ogółem wzrosły** o 14,57 mln zł (38,7%), z czego **wydatki inwestycyjne** aż o 163,5%.
- **Deficyt budżetu wzrósł** z -1,25 mln zł do -2,10 mln zł (o 67,2%), co oznacza konieczność dalszej kontroli kosztów i równoważenia wydatków.

6.4. POZIOM ZADŁUŻENIA GMINY W LATACH 2023-2024

Kształtowanie się poziomu zadłużenia gminy w latach 2023-2024	
Rok	Zadłużenie gminy na koniec roku
2023	9 392 730,67
2024	10 445 439,27
kwota wzrostu do 2023	1 052 708,60
wskaźnik wzrostu w %	11,21

Zadłużenie gminy z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek na koniec 2024 roku, to kwota: **10 445 439,27** zł, z tego:

– w banku SGB S.A. w kwocie **1 310 000,00** zł:

➤ z tytułu kredytu pobranego w **2017** r. **390 000,00** zł

➤ z tytułu kredytu pobranego w **2018** r. **920 000,00** zł

– w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie **9 135 439,27** zł:

➤ z tytułu kredytu pobranego w **2021** r. **4 110 439,27** zł

➤ z tytułu kredytu pobranego w **2023** r. **2 925 000,00** zł

➤ z tytułu kredytu pobranego w **2024** r. **2 100 000,00** zł

Na koniec 2024 r nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Biorąc pod uwagę wykonanie za 2024 r. oraz prognozy na lata następne, należy stwierdzić, że płynność finansowa Gminy Dźwierzuty nie jest zagrożona.

6.5. INWESTYCJE WŁASNE W LATACH 2020-2024

Wyszczególnienie	Wydatki wykonane na inwestycje własne w latach				
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Kwota w zł	1 531 543,24	5 689 330,38	4 854 185,45	5 585 709,20	13 635 914,31

6.6. WYDATKI NA INWESTYCJE PONIESIONE W 2024 R.

Zadania inwestycyjne (roczne i wieloletnie) realizowane w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Kwota wykonanych wydatków w PLN
1.	Poprawa dostępności do wody pitnej na terenie Gminy Dźwierzuty - Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Dźwierzutach na dz. nr 693/2 Dźwierzuty wraz z budową studni głębinowej do SUW Dźwierzuty	139 468,00
2.	Przebudowa odcinka sieci wodociągowej w m. Grądy dz. nr 40/19	46 200,00
3.	Budowa gminnych oczyszczalni ścieków w m. Popowa Wola i Grodziska wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej	845 137,90
4.	Budowa drogi gminnej do budynku OSP w Linowie, działki nr 234/1, 234/2, 211 i 206	220 896,47
5.	Przebudowa fragmentu drogi gminnej w m. Rańsk dz. nr 145	5 000,00
6.	Przebudowa drogi gminnej w m. Rańsk dz. nr 155	5 000,00
7.	Przebudowa drogi gminnej w m. Rańsk dz. nr 172	5 000,00
8.	Przebudowa fragmentu drogi gminnej w m. Olszewki dz. nr 312/5 i 304 - etap I	428 470,09
9.	Przebudowa chodnika przy drodze gminnej w m. Jeleniowo, dz. nr 150, gm. Dźwierzuty	5 000,00
10.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców gminy Dźwierzuty poprzez budowę oraz przebudowę dróg gminnych, obejmującego inwestycje: Przebudowa drogi gminnej w m. Targowo dz. nr 387, 377, 132; Przebudowa drogi gminnej w m. Jeleniowo dz. nr 150, 156, 180; Przebudowa fragmentu drogi gminnej wraz z budową chodnika w m. Grądy dz. nr 39, 40/19; Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Małszewko dz. nr 11, 19, 20, 39, 426"	1 534 227,05
11.	Modernizacja drogi gminnej wewnętrznej w msc. Dąbrowa, gm. Dźwierzuty	172 417,85
12.	Nabycie praw majątkowych do działek pod dróg publiczną Nr 195027N obr. Linowo, gm. Dźwierzuty	41 000,00
13.	Przebudowa i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Dźwierzutach	45 500,00
14.	Zakup licencji Modułu do Komunikacji z systemami zewnętrznymi w Urzędzie Gminy w Dźwierzutach	18 450,00
15.	Przebudowa i rozbudowa budynku OSP Dźwierzuty oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej na dz. nr 659/2, 655, 668, 669, 420 - etap II	7 313 733,05
16.	Rozbudowa budynku OSP Nowe Kiejkuty - II etap (podłoga, posadzki, izolacje oraz roboty sanitarne wewnętrzne)	140 145,93
17.	Zakup pojazdu bojowego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Linowie	165 000,00
18.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dźwierzutach	11 070,00
19.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Ziemi Mazurskiej w Orzynach	7 380,00

20.	Budowa przedszkola z dwoma oddziałami i dwiema salami na potrzeby szkoły podstawowej w miejscowości Orzyny dz. nr 166/4, 167/2 i 167/7	1 956 708,97
21.	Budowa placu zabaw przy Przedszkolu w Orzynach w ramach PS WPR na lata 2023-2027	9 840,00
22.	Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Dźwierzuty poprzez wymianę opraw oświetleniowych	500 959,00
23.	Budowa pomostu na jeziorze Rańsk dz. nr 83 i dz. nr 184 m. Rańsk, obr. Rańsk, gm. Dźwierzuty	8 000,00
24.	Miejsce Obsługi Rowerzystów (MOR) w Dźwierzutach, zagospodarowanie działek nr 809 i 810 w Dźwierzutach	2 460,00
25.	Zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dźwierzutach na pomieszczenia Biblioteki Publicznej	850,00
26.	Zagospodarowanie terenu na "Centrum Rekreacyjno-Sportowe w Dźwierzutach"	8 000,00
Razem		13 635 914,31

- Wydatki na inwestycje własne w 2024 r. wyniosły **13,6 mln zł – to ponad dwukrotnie więcej niż rok wcześniej.**
- Największe zadania: rozbudowa OSP Dźwierzuty (7,31 mln zł), budowa przedszkola w Orzynach (1,96 mln zł), modernizacja dróg i infrastruktury kanalizacyjnej.

6.7. POZYSKANE DOFINANSOWANIE W 2024 R.

Pozyskane dofinansowanie w 2024 r. – środki krajowe i z projektów unijnych do zadań bieżących i majątkowych:		
Lp.	Źródła pozyskanych środków krajowych i unijnych w 2024 r.	Kwota w zł
1.	Dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - "Aktywna tablica" - ZSP Dźwierzuty	35 000,00
2.	Środki z programu "Aktywna Szkoła" na zakup sprzętu sportowego do sal sportowych w ZSP w Dźwierzutach i ZSP w Orzynach.	28 238,40
3.	Dotacja z budżetu państwa na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych	5 000,00
4.	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	40 893,23
5.	Dofinansowanie zakupu używanego samochodu bojowego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Linowie	115 200,00

6.	Środki z Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2 Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, Konkurs grantowy "Cyberbezpieczny Samorząd"	293 116,20
7.	Środki na projekt "Przedszkole przyszłości" w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027, realizowany przez ZSP w Orzynach	28 291,03
8.	Środki na projekt grantowy w ramach PROW na lata 2014-2020 LGD „Brama Mazurskiej Krainy”, "Przygotowanie koncepcji rozwoju wsi Linowo-Smart Village"	4 000,00
9.	Dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z przeznaczeniem na zadania : 1) Wykonanie prac konserwatorskich przy zespole obrazów "Grób Pański" znajdujących się w Rzymskokatolickiej Parafii Najświętszej Trójcy w Dźwierzutach - Etap I; 2) Renowacja drewnianego wyposażenia kościoła parafialnego pod wezwaniem Najświętszej Trójcy w Dźwierzutach; 3) Konserwacja murów wieży gotyckiej kościoła z XIV w. w Dźwierzutach ; 4) Zwalczenie drewnojadów w elementach konstrukcyjnych i wyposażeniu w kościele z początku XX w. w Targowie	1 070 611,16
10.	Środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych do zadań inwestycyjnych: 1) "Przebudowa drogi gminnej w m. Targowo dz. nr 387, 377, 132; Przebudowa drogi gminnej w m. Jeleniowo dz. nr 150, 156,180; Przebudowa fragmentu drogi gminnej wraz z budową chodnika w m. Grądy dz. nr 39, 40/19; Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Małszewko dz. nr 11, 19, 20, 39, 426"; 2) "Przebudowa i rozbudowa budynku OSP Dźwierzuty oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej na dz. nr 659/2, 655, 668, 669, 420 - etap II ; 3) "Budowa przedszkola z dwoma oddziałami i dwiema salami na potrzeby szkoły podstawowej w miejscowości Orzyny dz. nr 166/4, 167/2 i 167/7" ; 4) "Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Dźwierzuty poprzez wymianę opraw oświetleniowych"	8 068 858,70
11.	Dofinansowanie z Powiatu Szczycieńskiego w ramach pomocy finansowej w ramach pomocy finansowej z na zakup sprzętu pożarniczego dla OSP Nowe Kiejkuty	3 000,00
12.	Dofinansowanie z samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z programu "Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego" w 2024 r. do zadania pn.: "Nad stajnią pieczenie pieści podniebienie"	10 000,00
13.	Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego z wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej w 2024r. do zadania inwestycyjnego pn.: "Modernizacja drogi gminnej wewnętrznej w msc. Dąbrowa, gm. Dźwierzuty"	70 000,00
14.	Dofinansowanie z samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej - do zadania inwestycyjnego "Rozbudowa budynku OSP Nowe Kiejkuty - II etap"	50 000,00
Razem		9 822 208,72

Pozyskane dofinansowania:

- Łączne środki pozyskane z programów rządowych, UE i innych instytucji wyniosły **9,82 mln zł**.
- Największe dotacje: **Polski Ład – 8,07 mln zł**, Rządowy Program Odbudowy Zabytków – 1,07 mln zł, program „Cyberbezpieczny Samorząd”.

Gmina Dźwierzuty w 2024 r. znacznie zwiększyła skalę działań inwestycyjnych i skutecznie pozyskała fundusze zewnętrzne. Wzrost deficytu i zadłużenia jest zauważalny, ale uzasadniony dużą aktywnością inwestycyjną.

7. PODATKI I OPŁATY LOKALNE

Rada Gminy Dźwierzuty corocznie ustala wysokość stawek podatkowych obowiązujących na terenie Gminy Dźwierzuty, zgodnie z obowiązującymi wskaźnikami i stawkami. Natomiast do kompetencji Wójta należy dokonywanie wymiaru i poboru podatków i opłat lokalnych. Podatek rolny uregulowany jest w ustawie o podatku rolnym. Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

W zakresie podatków i opłat w stosunku do stawek maksymalnych regulowanych ustawą, Rada Gminy uchwaliła niższe stawki, mając na uwadze trudną sytuację materialną społeczeństwa, która wynika przede wszystkim z utrzymującej się na terenie gminy Dźwierzuty niskiej infrastruktury przemysłowej i bezrobocia. Skutki obniżenia górnych stawek podatków za rok 2024 wyniosły **1 825 300,90 zł**, w tym:

- w podatku od nieruchomości 1 464 354,26 zł,
- w podatku rolnym 318 949,72 zł,
- w podatku od środków transportu 41 996,92 zł.

Co stanowiło 16,15 % osiągniętych podstawowych dochodów podatkowych (PDP) za 2024 rok, które wyniosły 11 299 584,94 zł. W stosunku do uzyskanych dochodów z podatku od nieruchomości, rolnego i od środków transportu 6 344 042,63 zł, skutki stanowią 28,77 %.

Umorzenia zastosowane w podatku od nieruchomości i rolnym za 2024 rok wynoszą 1 390,00 zł, w tym:

- w podatku od nieruchomości 922,00 zł
- w podatku rolnym 468,00 zł

Co stanowi 0,01 % do wpływów PDP za 2024 rok, a w stosunku do wpływów z tytułu wymienionych wyżej podatków 6 299 296,73 zł , umorzenia stanowią 0,02 %.

Ponadto umorzono kwotę 40,00 zł tytułem odsetek od zaległości podatkowych, razem umorzenia zaległości podatkowych 1 430,00 zł. Z umorzenia zaległości skorzystał 1 rolnik w ramach pomocy publicznej de minimis w rolnictwie. Główne przyczyny umorzeń to trudności finansowe. Odroczone termin płatności podatku dla 1 podatnika: 910,00 zł do dnia 31.05.2024r. (nie opłacono w terminie). Rozłożenia na raty zapłatę podatku 2 podatnikom:

- 1) 16 131,00 zł oraz 665,00 zł odsetek do 10.01.2025r. (raty opłacono w terminie),
- 2) 8 067,00 zł oraz 125,00 zł odsetek do 10.01.2025 r. (raty opłacono w terminie).

Wpływy z tytułu opłat za odpady komunalne wyniosły **1 774 691,51 zł**. Zaległości na dzień 31.12.2024 r. stanowiły kwotę **342 526,28 zł**, czyli 19,30 % należności głównej. W związku z zaległościami w opłatach za odpady komunalne, wystawiono 684 upomnienia na kwotę 191 743,10 zł, 350 tytułów wykonawczych na kwotę 118 885,15 zł. W ciągu roku rozpatrzono łącznie 3 wnioski o udzielenie ulgi uznaniowej z tytułu opłaty za odpady komunalne, w tym 2 rozpatrzono pozytywnie lub częściowo pozytywnie. Wydanyymi decyzjami umorzono opłaty za odpady komunalne na kwotę 504,00 zł i odsetki od zaległości 1 014,00 zł.

Zaległości w podatku od nieruchomości, rolnym, leśnym i od środków transportu za 2024 rok wynoszą **207 160,88 zł**, w tym:

- w podatku od nieruchomości: 84 535,61 zł
- w podatku rolnym: 116 929,92 zł
- w podatku leśnym 2 959,35 zł
- w podatku od środków transportu: 2 736,00 zł

Zaległości w podatku od nieruchomości, rolnym, leśnym i od środków transportu za 2024 rok stanowią 1,83 % do wpływów z PDP za 2024 rok oraz w stosunku do osiągniętych wpływów z tych podatków **6 758 411,13 zł**, stanowią 3,07%.

Wystawiono 515 upomnień na kwotę 331 453,77 zł i 417 tytułów wykonawczych na kwotę 172 055,80 zł. Zaległości z innych tytułów wynoszą 1 442 840,16 zł, stanowią 2,88% uzyskanych dochodów ogółem, składają się na nie następujące pozycje:

- najem i dzierżawy mienia komunalnego oraz re-faktury za media 237 651,62 zł
- z tytułu karty podatkowej, podatku PCC, od spadków i darowizn 5 216,51 zł
- opłaty za przedszkola, za wyżywienie 16 235,66 zł
- GOPS – opłaty za DPS, fundusz alimentacyjny i inne 1 080 539,96 zł
- kary za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów 77 777,76 zł

- inne 25 418,65 zł.

Znaczącą pozycją są zaległości z tytułu czynszów za lokale komunalne i media, z uwagi na trudności w wyegzekwowaniu wierzytelności od zobowiązanych lokatorów. Na bieżąco podejmowane są czynności egzekucyjne, jednak często postępowania komornicze umarzane są z powodu braku środków możliwych do wyegzekwowania lub zajęcia.

Na stronie BIP Urzędu Gminy Dźwierzuty <http://bip.gminadzwierzuty.pl> w zakładce: „Sprawozdania z wykonania budżetu” – „Za rok 2024” – „Sprawozdania”- zamieszczono Sprawozdanie roczne w wykonania budżetu Gminy Dźwierzuty za 2024r. podjęte Zarządzeniem Nr 35/2025 Wójta Gminy Dźwierzuty z dnia 11 marca 2025r.

8. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W 2024 r. przeprowadzono 16 postępowań w trybie podstawowym. Udzielono osiem zamówień publicznych (podpisano umowy o wartości powyżej 130 000 zł netto) oraz jedno zamówienie udzielono w 2025 r. (o wartości poniżej 130 000 netto). Dwa postępowania zostały unieważnione, ponieważ ceny najkorzystniejszych ofert przewyższały kwoty, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówień.

Wśród zamówień dominują usługi (zwłaszcza związane z gospodarką komunalną, przewozami oraz ubezpieczeniami), ale roboty budowlane pochłaniają największe środki finansowe. Całkowita szacunkowa wartość zamówień (netto): ~18 449 920 zł. Łączna wartość podpisanych umów (brutto): 19 738 183 zł (**wartość rzeczywista zawartych umów – dla pozycji z danymi**). Koszty realizacji przetargów są średnio o ~7% wyższe od szacunków, **co jest relatywnie akceptowalnym poziomem (z uwagi na inflację, wzrost kosztów usług, materiałów budowlanych itp.).**

Najdroższe zamówienia (brutto)		
NR	Nazwa zadania	Wartość brutto
6	Poprawa dostępności do wody pitnej	4 969 200 zł
9	Rozbudowa OSP (Etap III)	5 468 580 zł
1	Budowa i przebudowa dróg gminnych	2 528 227 zł
3	Budowa oczyszczalni (Grodziska + Popowa Wola)	1 928 474 zł

Około **19% zamówień** zostało zrealizowanych wewnętrznie. Dominowały inwestycje infrastrukturalne – poprawiające jakość życia. Efektywnie korzystano z mechanizmów in-house.

9. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Do zadań samorządu związanych z gminną infrastrukturą drogową należą: budowa i remonty dróg, budowa chodników i zadania związane z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych w należytym stanie technicznym, bezpieczeństwem pieszych na drogach oraz zadania z zapewnieniem bezpieczeństwa i przejezdności dróg w okresie zimowym. Wydatki związane z infrastrukturą drogową co roku stanowią kluczową pozycję w budżecie gminy. W 2024 r. gmina Dźwierzuty posiadała sieć dróg publicznych: ok. 226 km., z czego około 100 km jest co roku remontowane. Dostępność komunikacyjną gminy wzmacnia sieć dróg powiatowych, a osie komunikacyjne stanowią droga krajowa nr 57 oraz droga wojewódzka nr 600. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 32 czynnych przystanków autobusowych. .

Gmina Dźwierzuty kontynuuje ustalenia zawarte w umowie z końca roku 2023 r. z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na zadanie polegające na wykonywaniu usług związanych z realizacją zadań własnych gminy, tj. bieżące utrzymanie dróg gminnych oraz utrzymanie czystości i porządku miejsc publicznych na terenie Gminy Dźwierzuty. Do zadań zleconych ZGK Spółka z o.o. należało:

1. Utrzymanie czystości i porządku na terenie miejsc publicznych w miejscowości Dźwierzuty oraz na terenie gminy Dźwierzuty;
2. Utrzymanie parków i terenów zielonych w gminie Dźwierzuty;
3. Uprzątnięcie i przygotowanie do odbioru odpadów, powstających podczas organizacji imprez okolicznościowych na obiektach gminnych oraz innych miejscach przynależnych do nich, stanowiących własność Gminy Dźwierzuty, wg bieżących potrzeb;
4. Wykonanie usług związanych z letnim i zimowym utrzymaniem dróg gminnych zaliczanych do kategorii dróg publicznych, dróg wewnętrznych będących własnością gminy Dźwierzuty;
5. Wykonywanie robót budowlanych związanych z bieżącymi, częściowymi naprawami dróg wewnętrznych oraz gruntowych o nawierzchni tłuczniowej, zleconych przez Zamawiającego, realizowanych w ramach utrzymania gminnej infrastruktury drogowej;
6. Wykonanie usług związanych z bieżącym, letnim i zimowym utrzymaniem chodników gminnych będących własnością gminy Dźwierzuty lub w administrowaniu Gminy Dźwierzuty.

9.1. BIEŻĄCA MODERNIZACJA DRÓG

- Budowa drogi gminnej do budynku OSP w Linowie, dz. nr 234/1, 234/2, 211 i 206.
- Przebudowa fragmentu drogi gminnej w m. Rańsk dz. nr 145 – projekt
- Przebudowa fragmentu drogi gminnej w m. Rańsk dz. nr 155 – projekt
- Przebudowa fragmentu drogi gminnej w m. Rańsk dz. nr 172 – projekt
- Przebudowa fragmentu drogi gminnej w m. Olszewki dz. nr 312/5, 304 etap I.
- Przebudowa chodnika przy drodze gminnej w m. Jeleniowo dz. nr 150 – projekt.
- Przebudowa drogi gminnej w m. Targowo dz. nr 387, 377, 132;
- Przebudowa drogi gminnej w msc. Jeleniowo dz. nr 150, 156, 180;
- Przebudowa fragmentu drogi gminnej wraz z budową chodnika w m. Grądy dz. nr 39, 40/19;
- Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Małszewko dz. nr 11, 19, 20, 39, 426”

ZDJ. BUDOWA DROGI GMINNEJ DO BUDYNKU OSP W LINOWIE, DZ. NR 234/1, 234/2, 211 I 206.

ZDJ. BUDOWA DROGI GMINNEJ DO BUDYNKU OSP W LINOWIE, DZ. NR 234/1, 234/2, 211 I 206.

9.2.MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO

Zakres: Wymiana 400 sztuk opraw oświetleniowych z przestarzałych na nowoczesne oprawy LED. Koszt całkowity: **500 959,00 zł**. Źródłem finansowania był Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz środki własne Gminy. Realizacja zadania przyczyni się do obniżenia kosztów energii elektrycznej, poprawy efektywności energetycznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa na drogach. Wymiana oświetlenia na LED to także krok w stronę redukcji emisji CO₂ oraz spełniania wymogów ekologicznych. Skuteczne pozyskanie finansowania zewnętrznego pokazuje aktywność gminy w sięganiu po fundusze centralne.

10.INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY DŹWIERZUTY

Gmina Dźwierzuty jest właścicielem majątku zwanego mieniem komunalnym. Właściwe zarządzanie tym majątkiem stanowi jedno z wielu źródeł dochodów własnych gminy i związane jest ze skutecznym i efektywnym pobieraniem i gromadzeniem tych dochodów. Korzystanie z mienia i zarządzanie nim polega na dokonywaniu bieżących czynności oraz na decydowaniu o przeznaczeniu. Gmina dysponuje zasobem majątkowym w sposób bezpośredni oraz pośredni – przy pomocy jednostek organizacyjnych.

Całe mienie komunalne stanowiące własność Gminy Dźwierzuty jest majątkiem publicznym, dlatego też wszystkie czynności w zakresie gospodarowania nim są jawne. Mienie Gminy Dźwierzuty na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowiące jej własność, będące w dyspozycji i użytkowaniu jednostek organizacyjnych gminy, stanowiło łączną wartość brutto: **100 997 799,85 zł**, zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową, po uwzględnieniu zużycia w postaci umorzenia, wartość netto tego mienia stanowiła kwotę **79 971 985,52 zł**. Ogólna wartość mienia komunalnego w trakcie 2024 r. zwiększyła się o wartość: **17 569 288,50 zł**, w głównej mierze dzięki prowadzonym inwestycjom.

Informacja o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego

Na dzień 31.12.2024 r. Gmina Dźwierzuty posiadała akcje i udziały o łącznej wartości **5 291 950,00 zł**, w następujących spółkach prawa handlowego:

- **190 500,00 zł** - udziały w Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie (381 udziałów po 500,00 zł każdy),
- **5 000,00 zł** – udziały w „Porty Lotnicze Mazury – Szczytno” sp. z o.o. (5 udziałów po 1 000 zł),
- **1000,00 zł** – akcje Zarządu Warmińsko – Mazurskiego Rynku Hurtowego S.A. w Olsztynie (10 akcji po 100 zł każda),
- **1 028 000,00 zł** – udziały w spółce komunalnej Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Dźwierzutach (1028 udziałów),
- **4 067 450,00 zł** - udziały w spółce Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN Północ Sp. z o.o. w Olsztynie (81 349 udziałów po 50 zł).

Potwierdzenie prawa własności do nieruchomości figurujących w zasobach mienia komunalnego gminy

Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Dźwierzuty obejmuje zestaw danych o majątku Gminy Dźwierzuty jakie odnotowano w 2024 roku. W przedłożonej informacji zastosowano układ zgodny z zapisami art. 267 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku (t.j. Dz.U. z 2024 roku, poz. 1530 z późn. zm.), obejmuje:

- dane o przysługujących Gminie Dźwierzuty prawach własności,
- dane dotyczące posiadania,
- dane o zmianie w stanie mienia komunalnego, w stosunku do danych wykazanych w poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego, dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonania posiadania,
- inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Gmina Dźwierzuty jest właścicielem **467,3488 ha** gruntów. Z tego w użytkowaniu wieczystym znajduje się **2,0010 ha** i w trwałym zarządzie **3,0967 ha**.

Lp.	Nazwa obrębu	Powierzchnia w ha
1.	Dąbrowa	21,9653
2.	Dźwierzuty	72,5075
3.	Gisiel	47,6203
4.	Jabłonka	20,7577
5.	Jeleniowo	23,8909
6.	Linowo	19,2864
7.	Łupowo	17,0735
8.	Miętkie	29,4198
9.	Nowe Kiejkuty	24,5010
10.	Olszewki	25,3871
11.	Orzyny	29,1349

12.	Popowa Wola	16,5578
13.	Rańsk	33,2664
14.	Rumy	34,9691
15.	Sapłaty	23,4755
16.	Targowo	27,5356
	Razem	467,3488

Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Dźwierzuty na dzień 31-12-2024							
Opis mienia według grup rodzajowych	Jednostka miary	Ilość	Wartość inwentaryzacyjna	Sposób zagospodarowania			
				w bezpośrednim zarządzie gminy (ha/zł)	wieczyste użytkowanie (ha/zł)	dzierżawa lub najem (ha/zł)	Zarząd lub użytkowanie (ha/zł)
I GRUNTY							
Lasy	ha	16,0433	424 729,00 zł	16,0433/424 729,00			
Drogi	ha	318,9884	11 971 242,67 zł	318,8800/11 621 070,67			0,1084/350 172,00
Grunty mieszkalno usługowe i rekreacyjne	ha	31,1377	734 307,41 zł	31,1377/734 307,41			
Działki pod budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi	ha	4,2158	327 172,71 zł				4,2158/327 172,71
Działki pod straże OSP	ha	1,4553	51 658,84 zł	14553/51 658,84			
Grunty pod świetlicami wiejskimi	ha	1,2215	94 744,67 zł				1,2215/94 744,67
Działki pod budynki szkół i przedszkoli	ha	3,9387	232 088,44 zł	1,8349/53 132,77			2,1038/178 955,67
Działka pod biblioteką	ha	0,016	2 872,00 zł	0,0160/2872			
Działki pod boiska i place zabaw	ha	9,8692	534 845,80 zł	9,8692/53 4845,80			
Działki pod bud. administracji UG	ha	0,1959	18 500,00 zł	0,1959/18 500,00			
Działka pod budynkiem GOK	ha	0,0661	11 350,00 zł	0,0661/11 350,00			
Działki w użytkowaniu wieczystym	ha	2,001	169 540,00 zł		2,0010/169 540,00		
Cmentarze	ha	3,6174	44 400,00 zł	3,6174/44.4 00,00			
Działki pod oczyszczalnią ścieków i hydroforniami, i wykupione od osób fizycznych	ha	9,0762	274 183,78 zł				9,0762/274 183,78
Działki pod plaże	ha	3,3243	233 593,00 zł	3,3243/233 593,00			
Działki rolne	ha	61,7295	238 615,76 zł	43,9852/161 092,23		17,2304/76 802,53	0,5139/721,00
Działki pod ośrodki zdrowia	ha	0,4525	28 322,75 zł			0,4525/283 22,75	

Razem grunty:		467,3488	15 392 166,83 zł	-	-	-	-
----------------------	--	-----------------	-------------------------	---	---	---	---

Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Dźwierzuty na dzień 31-12-2024							
Opis mienia według grup rodzajowych	Jednostka miary	Ilość	Wartość inwentaryzacyjna	Sposób zagospodarowania			
				w bezpośrednim zarządzie gminy (ha/zł)	wieczyste użytkowanie (ha/zł)	dzierżawa lub najem (ha/zł)	Zarząd lub użytkowanie ha/zł)
II OBIEKTY							
Budynki mieszkalne	zt.	28	1 012 830,38 zł				28/1 012 830,38
Budynki gospodarcze	zt.	11	93 202,38 zł				11/93202,38
Budynki mieszkalno-usługowe (Ośrodek Zdrowia)	zt.	1	557 692,09 zł			1/557 692,09	
Parking przy Ośrodka Zdrowia w Dźwierzutach	zt.	1	101 372,79 zł			1/101372,79	
Budynki gospodarcze dot. Ośrodków Zdrowia + ogrodzenia i szambo	zt.	1	39 366,81 zł			1/39366,81	
Budynki szkolne w zarządzie Dyrektora Szkoły	zt.	7	4 432 089,46 zł				7/4 432 089,46
Budynki gospodarcze dot. szkół	zt.	2	31 344,00 zł				2/31344,00
Budynki szkolne w bezpośrednim zarządzie Gminy	zt.	4	216 227,00 zł	2/98 330,00		2/117 897,00	
Budynki gospodarcze dot. szkół	zt.	1	8 904,00 zł			1/8904,00	
Budynek ŚDS Dźwierzuty	zt.	1	1 553 329,74 zł			1/1 553 329,74	
Budynek Gimnazjum	zt.	1	3 148 640,42 zł			0,1/285 565,74	0,9/2863 074,68
Budynek GOK + ogrodzenie	zt.	1	1 430 588,43 zł			1/1430588,43	
Budynek administracyjny UG + ogrodzenie	zt.	1	681 247,17 zł	1/681 247,17			
Przystanki autobusowe	zt.	32	132 234,54 zł	32/132 234,54			
Świetlice wiejskie	zt.	13	2 296 910,50 zł				13/2 296 910,5
Strażnice OSP	zt.	6	9 155 743,87 zł	6/9 155 743,87			
Budynki oczyszczalni	zt.	2	5 918 813,57 zł				2/5918813,57

ścieków w Dźwierzutach z przepompowniami i kanalizacją sanitarną							
Oczyszczalnia ścieków Julianowo	zt.	1	437 506,28 zł				1/437506,28
Budynek biblioteki Dźwierzuty	zt.	1	143 571,13 zł				1/143 571,13
Budynek gospodarczo -socjalny na stadionie w Dźwierzutach	zt.	1	212 723,38 zł	1/212 723,38			
Obiekty inżynierskie (Orlik i parking Dźwierzuty	zt.	2	1 334 701,90 zł	2/1334701,90			
Parking na działce nr 684/2 Dźwierzuty	zt.	1	256 587,90 zł	1/256587,90			
Wiata drewniana na plaży w Dźwierzutach	zt.	1	14 671,79 zł	1/14671,79			
Razem obiekty:		120	33 210 299,53 zł	-	-	-	-
Ogółem mienie:		-	48 602 466,36 zł	-	-	-	-

Informacja wg stanu na dzień 31.12.2024 roku o dokonanych ulgach uznaniowych z tytułu spłat należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym, przypadających Gminie Dźwierzuty z zakresu Gospodarki Nieruchomościami.

W roku 2024 nie było umorzeń i zaległości ani też rozłożenia na raty spłaty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnych przypadających Gminie z zakresu Gospodarki Nieruchomościami.

Dochody ze sprzedaży, dzierżawy i innych form zagospodarowania mienia Komunalnego	
Nieruchomości zabudowane w tym lokale mieszkalne	6 690,00 zł
Działki niezabudowane	45 370,00 zł
Działki zabudowane	192 610,00 zł
Czynsz dzierżawy za nieruchomości rolne	7 535,89 zł
Czynsz dzierżawy za działki hand-usługowe, rekreacyjne	15 920,50 zł
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego	1 519,52 zł
Użytkowanie wieczyste	4 856,66 zł
Służebność gruntowa	578,00 zł

Razem:	275 080,57 zł
---------------	----------------------

Na dzień 31.12.2024 r. Gmina Dźwierzuty posiadała **aktywa finansowe o łącznej wartości 5 291 950,00 zł** (udziały i akcje w spółkach handlowych) **łączna powierzchnia gruntów gminnych wynosi 467,35 ha o wartości inwentaryzacyjnej: 15 392 166,83 zł**. Największy udział w strukturze: grunty rolne, drogi, lasy. Łącznie mienie komunalne gminy wynosi 120 obiektów o wartości 33 210 299,53 zł. Do największych pozycji należą:

- Budynki szkolne w zarządzie Dyrektora Szkoły – 4,43 mln zł,
- Budynek Gimnazjum – 3,15 mln zł,
- Strażnice OSP – 9,16 mln zł,
- Obiekty inżynieryjne (Orlik i parking) – 1,33 mln zł.

Zmniejszyła się liczba budynków mieszkalnych z 30 do 28 szt., Nastąpił wzrost wartości obiektów komunalnych o 7,44 mln zł (związany z modernizacjami i inwestycjami). Dochody z gospodarowania mieniem komunalnym w 2024 r. wyniosły **275 080,57 zł, z czego:**

- Sprzedaż nieruchomości zabudowanych i lokali w kwocie 6 690,00 zł,
- Sprzedaż działek niezabudowanych: 45 370,00 zł,
- Sprzedaż działek zabudowanych: 192 610,00 zł,
- Czynsze dzierżawne to dochód 23 456,39 zł,
- Przekształcenie użytkowania wieczystego i służebność: 6 954,18 zł.

Gmina posiada grunty i obiekty w: bezpośrednim zarządzie, użytkowaniu wieczystym, dzierżawie/najmie oraz trwałym zarządzie. **Brak było nowych umorzeń** lub ulg uznaniowych z tytułu zaległości cywilnoprawnych w 2024 r.

Gmina Dźwierzuty dysponuje zróżnicowanym zasobem majątkowym, którego wartość systematycznie rośnie dzięki inwestycjom i modernizacjom. Gmina utrzymuje stabilny portfel udziałów w spółkach, a dochody z gospodarowania mieniem stanowią dodatkowe źródło finansowania budżetu.

11.REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

11.1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DŻWIERZUTY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego to dokument określający politykę przestrzenną gminy. Opracowany został zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o

planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293) oraz w związku z realizacją uchwały Nr XL/345/18 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 19 lipca 2018 r. Gmina Dźwierzuty posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dźwierzuty przyjęte Uchwałą Nr XXIX/247/21 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Zgodnie z art. 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowują swoją moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r. Rada Gminy Dźwierzuty dnia 21 października 2024 r. podjęła uchwałę nr VII/47/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Dźwierzuty, który będzie wskazywał katalog funkcji zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan ogólny jest nowym aktem planowania przestrzennego, który wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, uchwalanym przez Radę Gminy Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, uchwalanym przez Radę Gminy dla obszaru całej Gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych). W planie ogólnym określa się strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne oraz można określić obszary uzupełnienia zabudowy. Ustalenia planu ogólnego uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz są uwzględniane przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

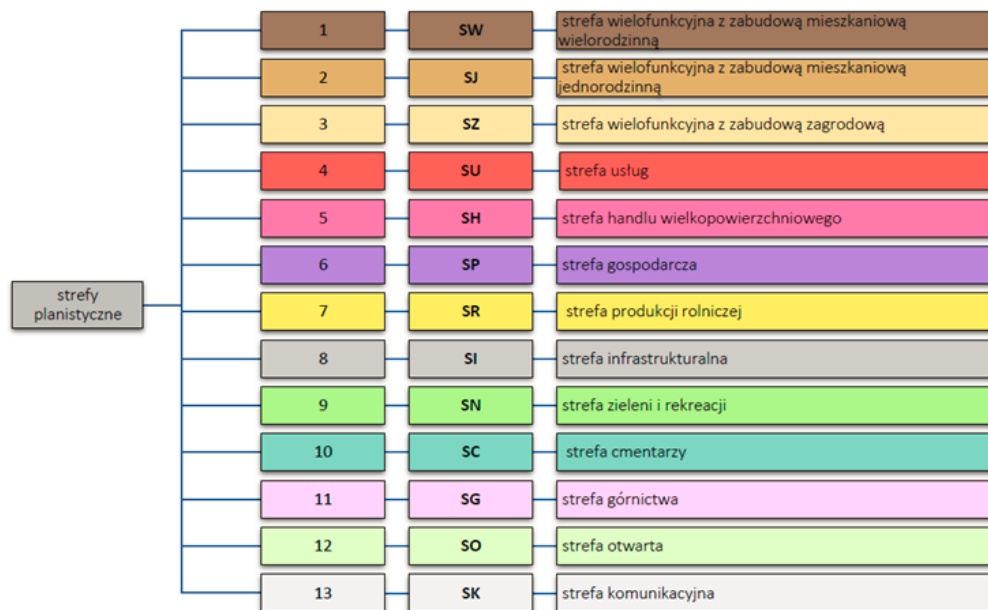
Charakterystyka stref planistycznych obejmuje profil funkcjonalny stref planistycznych oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. W każdej strefie planistycznej profil funkcjonalny obejmuje tereny określone w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego oraz może obejmować tereny określone w ramach profilu funkcjonalnego dodatkowego. Dopuszcza się wyznaczenie następujących stref planistycznych:

- 1) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną;
- 2) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną;
- 3) strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową;
- 4) strefa usługowa;
- 5) strefa handlu wielkopowierzchniowego;
- 6) strefa gospodarcza;
- 7) strefa produkcji rolniczej;
- 8) strefa infrastrukturalna;
- 9) strefa zieleni i rekreacji;

- 10) strefa cmentarzy;
- 11) strefa górnictwa;
- 12) strefa otwarta;
- 13) strefa komunikacyjna.

Wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w pkt 1-3, w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.

Zgodnie z art. 60 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organem uprawnionym do wydania decyzji o warunkach zabudowy jest Wójt, który wydaje decyzję po uzgodnieniu z organami wymienionymi w obowiązujących przepisach prawa. W 2024 zostało wydanych 13 decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego, a w tym:

1. Przebudowa stacji transformatorowej, SN/nN (wymiana starej na nową wraz z wymianą transformatora) oraz budowie sieci kablowej nN 0,4 kV wraz ze złączami kablowo-pomiarowymi w miejscowości Sępłaty;
2. Umożnienie postępowania w sprawie budowy sieci i urządzeń elektroenergetycznych SN i nN, w miejscowości Orzyny;
3. Zmiana decyzji dotyczącej budowy sieci i urządzeń elektroenergetycznych SN i nN w miejscowości Orzyny;
4. Zagospodarowanie terenu budowa parkingu (20 miejsc parkingowych) oraz urządzenie miejsca rekreacji (mała architektura), w miejscowości Popowa Wola;

5. Budowa sieci elektroenergetycznej sieci SN 15 kV w skład której wchodzi linia kablowa, linia napowietrzna, w miejscowości Rańsk
6. Decyzja odmowna na budowę stacji bazowej telefonii komórkowej operatora P4 wraz z niezbędną infrastrukturą, w tym wewnętrzną linią zasilania, w miejscowości Dźwierzuty;
7. Budowa stacji GPZ Dźwierzuty wraz z wykonaniem zasilania linią 110 kV z linii Olsztyn 1 – Korpele oraz wykonaniem powiązań nowoprojektowanej stacji z lokalną siecią SN 15 kV, w miejscowości Dźwierzuty;
8. Zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń na bibliotekę, w miejscowości Dźwierzuty;
9. Budowa miejsca obsługi rowerzystów, w miejscowości Dźwierzuty;
10. Budowa miejsca publicznego – wiata przystankowa, ławka z koszami na śmieci i zieleń, w miejscowości Grądy;
11. Budowa sieci energetycznej kablowej 0,4 kV wraz ze złączami kablo-pomiarowymi,
12. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej z przyłączami, w miejscowości Dźwierzuty
13. Budowa dotycząca rozbudowy sieci wodociągowej, w miejscowości Dźwierzuty;

W 2024 r. wydano: 490 zaświadczeń o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Dźwierzuty oraz 69 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przepis art. 96 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wprowadza zasadę, że ewidencyjny podział nieruchomości zatwierdzany jest decyzją administracyjną wydawaną przez Wójta. W decyzji tej Wójt stwierdza dopuszczalność dokonania ewidencyjnego podziału nieruchomości – w ogóle i w określony sposób. W 2024 r. Wójt Gminy Dźwierzuty wydał:

- 23 decyzje zatwierdzające podziały nieruchomości,
- 30 postanowień opiniujących podziały nieruchomości.

Skutkiem wydania decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości jest dokonanie na podstawie takiej decyzji zmian w zakresie oznaczenia nowo wydzielonych działek gruntu w ewidencji gruntów i budynków oraz w księdze wieczystej. Wynikiem ewidencyjnego podziału nieruchomości jest ewidencyjna zmiana oznaczenia nieruchomości i dokonanie zmian w ewidencji gruntów i budynków w zakresie zarówno oznaczenia nieruchomości, jak i opisu oraz oznaczenia granic ewidencyjnych działek gruntu wchodzących w skład nieruchomości.

Zgodnie z art. 30. pkt 1. ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne Wójt przeprowadza rozgraniczenie nieruchomości z urzędu lub na wniosek strony. Wójt Gminy Dźwierzuty w 2024 r. wydał 0 decyzji o rozgraniczeniu nieruchomości oraz 0

postanowień ustalających wysokość kosztów przeprowadzonego postępowania rozgraniczeniowego, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Do zadań gminy należy ustalanie numerów porządkowych. Organem właściwym do ustalania numerów porządkowych budynków jest Wójt. W 2024 r. ustalono:

- numerów porządkowych wszystkie na wniosek właścicieli nieruchomości położonych, na terenie Gminy Dźwierzuty,
- wydano 63 zaświadczenia i powiadomienia potwierdzające nadanie numeru porządkowego.

11.2. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY DŹWIERZUTY NA LATA 2020-2025

Uchwałą Nr XXVIII/239/21 z dnia 11 marca 2021 r. Rada Gminy Dźwierzuty przyjęła „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dźwierzuty na lata 2021-2026”. Obowiązek jego uchwalenia wynika bezpośrednio z art. 21 ust. 1 pkt 1, ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

Celem programu jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych najuboższych mieszkańców Gminy, poprawa warunków zamieszkiwania najemców mieszkaniowego zasobu Gminy oraz racjonalne gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy.

Zgodnie z zapisami Programu mieszkaniowy zasób Gminy tworzą lokale położone w budynkach stanowiących wyłączną własność gminy, w budynkach należących do wspólnot mieszkaniowych, w których gmina posiada udziały oraz budynkach stanowiących własność podmiotu zewnętrznego, od którego Gmina dzierżawi lokale. Mieszkaniowy zasób Gminy obejmuje 2361,22 m², w tym:

- Lokale komunalne, w budynkach stanowiących własność Gminy:
13 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 825,67 m²,
- Lokale komunalne w budynkach wspólnot mieszkaniowych:
22 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 949,95 m²,
- Lokale komunalne, które gmina dzierżawi od podmiotu zewnętrznego:
14 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 585,60 m².

Uchwałą NR XXXIX/340/22 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 14 kwietnia 2022 o mieszkaniu chronione wspierane, na które przeznaczono lokal w miejscowości Dźwierzuty w budynku zlokalizowanym przy ul. Pasymskiej 10/1B.

Wielkość zasobu mieszkaniowego gminy (stan na 31.12.2024 r.)					
Lp.	Lokalizacja	Nr budynku /lokalu	Właściciel lokalu	Stan techniczny	Powierzchnia w m ²
1.	ul. Szczycieńska 8	8/1	Udział gminy	Dobry	39,24
2.	ul. Szczycieńska 13	13/4	Udział gminy	Dobry	33,44
3.	ul. Szczycieńska 16	16/1	Gmina	Dobry	48,60
		16/2	Gmina	Dobry	31,60
		16/3	Gmina	Dobry	63,55
4.	ul. Szczycieńska 32	32/8	Udział gminy	Dobry	65,00
5.	ul. Sienkiewicza 20	20/2	Udział gminy	Dobry	65,26
6.	ul. Sienkiewicza 18	18	Gmina	Dobry	15,68
7.	ul. Pasymska 10	10/3	Udział gminy	Dobry	77,13
		10/1A	Udział gminy	Dobry	17,27
		10/1B	Udział gminy	Dobry	12,85
		10/4	Udział gminy	Dobry	31,41
8.	ul. Piaskowa 2	2	Gmina	Dobry	74,47
9.	ul. Kajki 6	6/1	Udział gminy	Dobry	38,57
10.	Linowo 17	17/2	Udział gminy	Dobry	13,60
11.	Popowa Wola 8	8/6	Udział gminy	Dobry	31,46
12.	Dąbrowa 12	12	Gmina	Dobry	57,92
13.	Nowe Kiejkuty 21	21/3	Udział gminy	Dobry	73,00
14.	Nowe Kiejkuty 33	33/4	Udział gminy	Dobry	56,64
15.	Orzyny 67 A	67A/2	Udział gminy	Dobry	46,24
		67A/3	Udział gminy	Dobry	40,45
16.	Jeleniowo 6	6/2	Udział gminy	Dobry	25,00
17.	Targowska Wola 2	2/2	PKP	Dobry	50,64
		2/3	PKP	Dobry	41,14
		2/4	PKP	Dobry	50,64
18.	Targowska Wola 5	5/3	Udział gminy	Dobry	42,57
19.	Targowska Wola 4	4/4	PKP	Dobry	50,64
20.	Targowska Wola 1	1/2	PKP	Dobry	50,64
21.	Targowska Wola 19	19/3	PKP	Dobry	29,38
		19/2	PKP	Dobry	60,62
22.	Targowska Wola 3	3/4	PKP	Dobry	50,64
23.	Targowo 85	85	Gmina	Zły	109,38
24.	Grądy 8	8/8	Udział gminy	Dobry	30,13
25.	Rutkowo 3	3/1	PKP	Dobry	20,04
		3/1	PKP	Dobry	16,68
		3/1	PKP	Dobry	30,58
		3/2A	PKP	Dobry	20,17
		3/2B	PKP	Dobry	49,72
26.	Rutkowo 25	25	Gmina	Dobry	52,11
27.	Olszewki 30	30/1	Gmina	Dobry	57,83
		30/3	Gmina	Dobry	45,76
		30/2	Gmina	Dobry	67,00
28.	Olszewki 40	40	Gmina	Dobry	68,65
29.	Olszewki 89	89	PKP	Dobry	64,07
30.	Szczepankowo 31	31/4	Udział gminy	Dobry	46,60
		31/3	Udział gminy	Dobry	44,20
31.	Julkowo 35A	35A/3	Udział gminy	Dobry	70,79
32.	Rogale 3	3/1	Udział gminy	Dobry	49,10
33.	Miętkie 45	45	Gmina	Zły	133,12
Razem:		54			2 361,22

Budynki, w których usytuowane są lokale mieszkalne należące do Gminy wykazują zróżnicowane zużycie techniczne. Większość, stanowiących własność lub współwłasność Gminy wybudowana została przed 1939 rokiem, następna grupa to budynki wybudowane w latach 1939 – 1970, ostatnia grupa to budynki wybudowane po 1970 roku. Wyeksploatowane zasoby mieszkaniowe charakteryzuje niski standard wyposażenia. Zróżnicowane wiekowo budynki przedstawiają konstrukcyjnie różnorodny poziom wyeksploatowania. Znaczne zużycie funkcjonalne i techniczne budynków ma duży wpływ na koszty remontów eksploatacji. W istotnej części budynków trzeba wymienić pokrycia dachowe, naprawić rury spustowe, poprawić stan elewacji. Jednakże w pierwszej kolejności należy poprawić stan techniczny wewnątrz lokali. Instalacje elektryczne wewnętrzne w znacznej części nie były wymieniane podczas długoletniej eksploatacji. Wykonane z aluminium, przewidziane dla znacznie mniejszych obciążeń, obecnie nie spełniają warunków technicznych i stwarzają zagrożenie pożarowe. Instalacje wodne po długoletniej eksploatacji są częściowo skorodowane i wykazują skłonność do awarii. Ilość sprzedanych lokali w 2024 r.

Ocena stanu technicznego lokali stanowiących własność gminy		
Rodzaj lokalu	Liczba lokali	Stan techniczny
Lokal komunalny	11	Dobry
Lokal komunalny	1	Średni
Lokal komunalny	1	Zły

Ocena stanu technicznego budynków			
Rodzaj lokalu	Liczba budynków	Stan techniczny	
Stanowiących własność gminy	9	Dobry	7
		Średni	1
		Zły	1
Budynki wspólnot mieszkaniowych	17	Dobry	17
		Średni	0
		Zły	0
Dzierżawa od podmiotu zewnętrznego	7	Dobry	7
		Średni	0
		Zły	0
Poziom wydatków przeznaczonych na remonty lokali			

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie	
		Kwota w zł 2023	Kwota w zł 2024
Zakup usług remontowych, w tym:		83 085,00	94 555,00
1.	Naprawa instalacji wodnej i usunięcie przecieku w budynku przy ul. Pasymskiej 10, montaż wyczystki w kominie w budynku w Orzynach 67A		1 000,00
2.	Montaż oryynnowania w Olszewkach 30		2 300,00
3.	Montaż wkładu kominowego wraz z frezowaniem w Grądach 8/8		7 000,00
4.	Remont instalacji elektrycznej i wykonanie podwieszanych sufitów wraz z dociepleniem w Orzynach 67A/2		48 500,00
5.	Remont i wymiana pokrycia dachowego w nowych Kiejkutach 33		11 685,00
6.	Docieplenie i elewacja lokalu gminnego w Nowych Kiejkutach 33		12 800,00
7.	Naprawa pionu kanalizacyjnego w Dźwierzutach ul. Szczecińska 13/4		200,00
8.	Remont pokrycia dachowego w budynku w Sąplatach 19		11 070,00

Kwota na remonty jest relatywnie niska w stosunku do potrzeb technicznych całego zasobu. Konieczna jest **większa alokacja środków** w kolejnych latach dla uniknięcia degradacji technicznej zasobu. Gmina posiada zróżnicowany i rozproszony zasób mieszkaniowy. Wymaga on systematycznych remontów, w szczególności modernizacja instalacji elektrycznych i wodnych jest priorytetowa dla poprawy bezpieczeństwa. Działania gminy zmierzają w stronę poprawy jakości lokali oraz częściowego zbywania wyeksploatowanych nieruchomości. Konieczna jest ewaluacja opłacalności dzierżawy lokali od PKP – należy rozważyć ewentualne wykupy lub rezygnacje oraz sporządzenie harmonogramu generalnych remontów dla lokali w złym stanie.

12. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY DŹWIERZUTY

Uchwałą Nr XLIV/371/22 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 16 września 2022 r. przyjęto „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029” wraz z jego prognozą oddziaływania na środowisko.

Przedmiotowy Program wskazuje na kierunki rozwoju, rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjne i informacyjne w poszczególnych obszarach: ochrona klimatu i jakość powietrza,

zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami, edukacja ekologiczna, ich realizacja przyczyni się do zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi na terenie gminy Dźwierzuty. Mając na uwadze zapisy Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dźwierzuty na lata 2021-2025 oraz Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2022-2025, z perspektywą do roku 2029 sukcesywnie, w miarę możliwości i dostępności programów i środków finansowych, a także środków w budżecie gminy podejmowano w 2024 r. działania ukierunkowane na realizację wyznaczonych celów, takich jak:

W zakresie gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

1. Realizacja zadania związanego z odbiorem i transportem odpadów komunalnych na terenie gminy.
2. Edukacja ekologiczna w zakresie segregacji odpadów (stoisko edukacyjne podczas festynów gminnych).
3. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania oraz stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością gminy.

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

1. Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Dźwierzuty poprzez wymianę opraw oświetleniowych na ledowe.
2. Prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”.
3. Edukacja ekologiczna w ramach programu „Czyste powietrze” (stoisko edukacyjne podczas festynów gminnych, spotkania mieszkańców gminy z doradcą energetycznym).

W zakresie gospodarki wodno- ściekowej:

1. Działania związane z przebudową stacji uzdatniania Wody w Dźwierzutach na dz. nr 693/2 obr. Dźwierzuty wraz z budową studni głębinowej do SUW Dźwierzuty.
2. Przebudowa odcinka sieci wodociągowej w m. Grądy dz. nr 40/19.
3. Modernizacja systemu stacji zlewnej na oczyszczalni w Dźwierzutach.
4. Dopłata do remontu SUW w msc. Targowo.
5. Okresowe oceny jakości wody względem jej przydatności do spożycia.

W 2024 r. na terenie gminy Dźwierzuty, w placówkach edukacyjnych prowadzono szereg działań angażujących młodych ludzi i tych najmłodszych mieszkańców naszej gminy, które były ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska, jakości powietrza, zmierzających

do poszerzania wiedzy i kształtowania właściwych postaw, przyjaznych środowisku. Przykładami takich działań są akcje: Sprzątanie świata, „Czy mój dom jest ekologiczny?” - konkurs, Akcje charytatywne „Robimy coś z niczego” itp..

13. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY DŹWIERZUTY NA LATA 2021-2025

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dźwierzuty jest dokumentem uchwalonym przez Radę Gminy Dźwierzuty uchwałą nr XXXVII/319/22 z dnia 15 lutego 2022 r. strategicznym wyznaczającym cele ograniczenia zużycia energii finalnej, emisji CO₂ oraz udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych. Cele te będą realizowane poprzez wyznaczone w harmonogramie na lata 2021-2025 zadania. Zadania przewidziane do wykonania w ramach realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dźwierzuty”, to głównie zadania polegające na montażu paneli fotowoltaicznych, termomodernizacji budynków na terenie gminy oraz na dotacje na wymianę źródeł ciepła. Działania zawarte w harmonogramie są spójne z zadaniami zawartymi w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Dźwierzuty”, ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dźwierzuty” oraz miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Działania te również w większości zostały zawarte w „Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dźwierzuty”. W harmonogramie poza zadaniami określone zostały podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz możliwe źródła finansowania. Będą to zarówno zadania dopiero planowane do realizacji, jak i kontynuacja działań już podjętych na terenie gminy Dźwierzuty. W przedmiotowym Planie wyznaczono następujące cele na 2030 r.:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2025 r. o 40% (w stosunku do poziomu z 1990 r),
- zapewnienie co najmniej 32% udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii,
- poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.

Realizacja głównego celu będzie możliwa dzięki realizacji celów szczegółowych, takich jak:

- redukcja zużycia energii finalnej, co zostanie zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- ograniczenie zużycia energii elektrycznej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

- kształtowanie postaw właściwych do osiągnięcia celów wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Do głównych źródeł potencjału poprawy efektywności energetycznej na terenie gminy Dźwierzuty należą: opracowywanie dokumentacji projektowej na termomodernizację budynków należących samorządu Gminy (budynek ZSP w Dźwierzutach, ZSP w Orzynch, Urzędu Gminy). Zakres działań określonych przedmiotowym Programem dotyczy m.in.

1. Działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych - Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego – wymiana 400 lamp sodowych i rtęciowych na ledowe
2. Zwiększenie udziału energii z OZE (odnawialnych źródeł energii)-opracowywanie dokumentacji w celu instalacji paneli fotowoltaicznych na budynkach publicznych.
3. Poprawa efektywności energetycznej - Audyty energetyczne budynków gminnych i wdrożenie zaleceń.
4. Edukacja i kształtowanie postaw proekologicznych:
  - Organizacja kampanii edukacyjnych w szkołach dotyczących oszczędzania energii i ochrony klimatu.
  - Konkursy ekologiczne dla dzieci i młodzieży (np. na plakaty, prezentacje, działania lokalne).
  - Wydarzenia i warsztaty dla mieszkańców dotyczące odnawialnych źródeł energii, segregacji odpadów, transportu niskoemisyjnego.
  - Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji klimatycznej.
5. Inne działania wspierające cele klimatyczne - Rozwój zieleni wiejskiej (zadrzewienia śródpolne) w celu pochłaniania CO₂.

14.PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY DŹWIERZUTY

Zgodnie z uchwałą Nr VII/65/11 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 14 czerwca 2011 w gminie obowiązuje Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dźwierzuty na lata 2016-2032. Cele Programu Usuwania Azbestu dla gminy Dźwierzuty:

- stymulowanie wzrostu świadomości mieszkańców gminy o szkodliwości azbestu dla zdrowia ludzkiego,
- oczyszczenie terenu gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych wyrobów zawierających azbest,

- wyeliminowanie szkodliwego wpływu oddziaływania azbestu na zdrowie mieszkańców,
- sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko oraz spełnienie, w określonym horyzoncie czasowym, wymogów dotyczących ochrony środowiska,
- stworzenie optymalnych warunków do wdrażania przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- określenie możliwości wsparcia finansowego dla mieszkańców w utylizacji płyt azbestowo-cementowych w sposób zgodny z przepisami prawa.

W ramach realizacji zadań podjęte zostały następujące działania:

- opracowanie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- prowadzenie odpowiednich prac przygotowawczych i dokumentacyjnych koniecznych do realizacji zadań polegających np. na dofinansowaniu demontażu, unieszkodliwiania oraz transportu wyrobów azbestowych;
- prowadzenie działalności edukacyjno-szkoleniowej dotyczącej tematyki związanej z azbestem;
- działalność informacyjno-popularyzacyjna dotycząca bezpiecznego postępowania, jak również usuwania, wyrobów zawierających azbest z terenu gminy.

Zgodnie z powyższymi celami, a także realizując obowiązek usuwania azbestu do 2032 r. zapisany w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, sukcesywnie i w ramach dostępności środków finansowych i projektów przeznaczonych na ten cel, z terenu gminy Dźwierzuty w poprzednich latach usuwane były wyroby zawierające azbest. W roku 2024, z uwagi na brak środków pozabudżetowych na ten cel, nie udało się przeprowadzić akcji usuwania azbestu.

15.PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, do obowiązków gminy należy opracowanie i realizacja corocznego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Niniejszy program stanowi wyraz troski Gminy Dźwierzuty o los zwierząt pozostających bez opieki oraz działań mających na celu ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych.

Program określa zasady współpracy gminy z podmiotami realizującymi zadania w zakresie ochrony zwierząt, takimi jak schroniska dla bezdomnych zwierząt, organizacje pozarządowe bezdomnych zwierząt, prowadzenie działań adopcyjnych oraz edukacyjnych wśród mieszkańców gminy w celu promowania odpowiedzialnej opieki nad zwierzętami. W ramach programu przewiduje się także sterylizację i kastrację zwierząt jako skuteczny środek ograniczania ich populacji. Istotnym elementem programu jest również współpraca z lokalnym gospodarstwem rolnym w zakresie zapewnienia tymczasowej opieki nad odłowionymi zwierzętami poprzez ich zabezpieczenie, dokarmianie, znalezienie właściciela bądź nowego domu.

Realizacja programu wpisuje się w obowiązki samorządu wynikające z przepisów prawa oraz odpowiada na potrzeby mieszkańców Gminy Dźwierzuty, którzy coraz częściej zwracają uwagę na problem bezdomnych zwierząt i oczekują skutecznych rozwiązań w tym zakresie. Przyjęcie programu umożliwi skuteczne i systematyczne podejmowanie działań na rzecz ochrony zwierząt, ich humanitarnego traktowania oraz ograniczania zjawiska bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dźwierzuty.

Rada Gminy Dźwierzuty wypełniając powyższy obowiązek, określiła uchwałą nr LXVII/521/24 z dnia 19 marca 2024 r. **„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dźwierzuty na 2024 rok”**. W 2024 r. w budżecie Gminy Dźwierzuty na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczone zostały środki finansowe w kwocie 21.700,00 zł. z przeznaczeniem na:

1. opłatę za usługę gotowości i zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – 3.000,00 zł
2. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku 5.000,00 zł
3. zapewnienie miejsca we wskazanym gospodarstwie rolnym - 1.000,00 zł;
4. usługi weterynaryjne objęte programem – 9.000,00 zł;
5. usypianie ślepych miotów – 500,00 zł;
6. zakupy karmy i budek dla kotów wolnożyjących – 2.200,00 zł;
7. odbiór i utylizacja padłych zwierząt – 1.000,00 zł;

Wydatkowanie środków finansowych, przeznaczonych na realizację Programu odbywało się w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad uzyskiwania. Realizując zadania zawarte w programie Wójt Gminy Dźwierzuty w 2024 r. zawarł umowy z:

Zadanie	Realizator	Uwagi
Przyjmowanie bezdomnych psów i kotów, opieka w schronisku	Schronisko w Tczewie (OTOZ „Animals”)	Profesjonalny partner z doświadczeniem ogólnopolskim

Całodobowa opieka weterynaryjna dla rannych i zagrożonych zwierząt, interwencje	Gabinet Weterynaryjny „W Starym Przedszkolu” Wojciech Rękawek (Dźwierzuty)	Zapewniona szybka reakcja lokalna
Opieka weterynaryjna dla bezpiecznych zwierząt i kotów wolnożyjących	Gabinet Weterynaryjny „Rys” Joanna Rozbicka (Szczytno)	Zakres specjalistyczny
Opieka nad zwierzętami gospodarskimi	Gospodarstwo rolne , Linowo	Potwierdza szeroki zakres objętych zwierząt

16. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy, które reguluje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dźwierzuty na lata 2022-2025, przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Gminy Dźwierzuty Nr XXIX/205/2022 dnia 8 kwietnia 2022 r. jest podstawowym aktem prawnym, na podstawie których prowadzona była realizacja zadań własnych gminy w 2024 r. w zakresie profilaktyki. Zadania ujęte w wyżej wymienionym programie profilaktycznym są realizowane w naszej gminie systematycznie i stanowią ważny oraz trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia.

Źródłem finansowania zadań Gminnych Programów są środki finansowe z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Plan budżetu wynosił: 174 440.07 zł. (w tym: 139 693.71 zł. – przeciwdziałanie alkoholizmu, 6 000.00 zł. – przeciwdziałanie narkomanii, 28 746.36 zł. – dodatkowe środki z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml.)

Wykonanie budżetu wyniosło: 113 886.59 zł. (w tym: 91 045.01 zł. – przeciwdziałanie alkoholizmu, 3 100.00 zł. – przeciwdziałanie narkomanii, 19 741,58 zł. – dodatkowe środki z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml.)

Podsumowanie wydatków:

1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- a) Umowy zlecenie, umowy o dzieło (wynagrodzenie, składki na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy, ubezpieczenie zdrowotne, podatek) - 38 110.60 zł.
- b) Zakup usług – 46 774.81 zł.
- c) Szkolenia: 5160.00 zł.
- d) Zakup środków żywności: 999.60 zł.

Razem: 91 045.01 zł.

2. Przeciwdziałanie narkomanii:

- a) Zakup usług – 3100.00 zł.

Razem: 3 100.00 zł.

3. Dodatkowe środki z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml.

- a) Zakup materiałów i wyposażenie – 19 351.68 zł.
- b) Zakup środków żywności: 389.90 zł.

Razem: 19 741.58 zł.

Priorytetowymi zadaniami w 2024 r. była szeroko pojęta profilaktyka, integracja osób uzależnionych i współuzależnionych, przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi, podniesienie kompetencji życiowych.

Realizując cele, zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024, komisja skupiła się w szczególności na:

- zapobieganiu picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
- wszechstronnej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
- edukacji społecznej,
- promocji zdrowego stylu życia bez uzależnień;
- działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa,
- wypracowaniu wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych racjonalnych postaw wobec alkoholu, narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację nowoczesnych programów profilaktycznych,
- promocja imprez trzeźwościowych,
- wspieranie zajęć młodych talentów.

Skuteczna realizacja zadań ujętych i przewidzianych w wyżej wymienionym programie w 2024 r. była możliwa dzięki współpracy z różnymi instytucjami tj.: jednostkami

oświatowymi, GOK, Gminną Biblioteką Publiczną, placówkami służby zdrowia, Komendą Powiatową Policji w Szczytnie oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych.

Działania GKRPA:

- Rozpatrzono 35 wniosków, w tym 3 dotyczące zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- Wnioski pochodziły głównie od instytucji lokalnych (szkoły, GOPS, GOK),
- Współpraca z sądem, policją, kuratorami i prokuraturą była istotnym elementem działań interwencyjnych.

Postępowania odwykowe:

- Przeprowadzono 28 rozmów (14 z osobami uzależnionymi i 14 ze świadkami).
- Skierowano 4 wnioski do sądu o leczenie odwykowe i ustanowienie kuratora.
- Zlecono 7 badań w przedmiocie uzależnienia – tylko 2 zakończone kosztami (pozostałe w toku lub niezrealizowane).

Kontrole i działania prewencyjne: Kontrola punktów sprzedaży alkoholu.

Przeprowadzono kontrole w 4 punktach – w 3 nie stwierdzono nieprawidłowości. W jednym przypadku brakowało wydzielonego stoiska, które po interwencji zostało uzupełnione. Przypominano o przepisach i sankcjach związanych z nieprzestrzeganiem ustawy.

17.DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I EDUKACYJNE

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny:

- Udzielono 92 porady (47 terapeutycznych, 45 prawnych).
- Porady były dostępne w dogodnych godzinach – rozszerzono zakres dyżurów w grudniu.
- Użytkownicy chętnie korzystali z punktu, co potwierdza potrzebę jego dalszego funkcjonowania.

Szkoła dla rodziców:

- Zorganizowano 9 spotkań dla łącznie 45 osób – pełny cykl programu, dobrze dobrani prowadzący.
- Program wzmacniał kompetencje rodzicielskie, co może mieć długofalowy wpływ na zmniejszenie ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży.

Zajęcia sportowe z profilaktyką:

- Zajęcia objęły 70 dzieci – połączono aktywność fizyczną z edukacją nt. uzależnień.
- Realizowano program „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” i działania promujące zdrowy styl życia.

- Łączny koszt: 12 748,47 zł + pochodne wynagrodzeń: 3660,59 zł.

Współpraca ze szkołami i instytucjami

- Przeprowadzono programy rekomendowane: „Debata”, „Cukierki”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”.
- Działaniami objęto szeroką grupę uczniów, nauczycieli i rodziców.
- Zainwestowano łącznie 29 192,71 zł w działania profilaktyczne w placówkach edukacyjnych i GOK.

Szkolenia i przygotowanie kadry

- Szkolenie dla 50 osób nt. przemocy domowej i dokumentacji ZI – koszt: 4500 zł.
- Szkolenie dla nowych członków GKRPA – koszt: 660 zł.
- Gmina zadbała o ciągły rozwój kompetencji pracowników pierwszej linii, co w dłuższej perspektywie zwiększa skuteczność działań profilaktycznych.

KOSZTY I WYKONANIE BUDŻETU

Planowany budżet: 174 440,07 zł

Wykonanie: 113 886,59 zł

Z czego:

- Przeciwdziałanie alkoholizmowi: 91 045,01 zł (62% wykorzystania budżetu).
- Przeciwdziałanie narkomanii: 3 100,00 zł (52% wykorzystania budżetu).
- Dodatkowe środki z opłat „małpkowych”: 19 741,58 zł (69% wykorzystania budżetu).

Realizowane działania inicjowane przez GKRPA stanowiły kompleksowe podejście do problemu uzależnień (profilaktyka, interwencja, terapia). Możliwe były do realizacji dzięki dobrze rozwiniętej współpracy międzyinstytucjonalnej. Zaplanowane działania profilaktyczne i edukacyjne prowadzone były przez przeszkoloną i zaangażowaną kadrę. Stwierdzona też została wysoka jakość realizowanych programów (rekomendowane i sprawdzone metody). Proponowane konsultacje i porady bezpłatne były dostępne dla mieszkańców i cieszyły się dużym powodzeniem. Prowadzone działania edukacyjne i integracyjne dla dzieci i młodzieży były rozbudowane i przynosiły zakładane efekty. Wskazane jest kontynuowanie ich w podobnej formie, jak też kontynuowanie i rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej – w tym ze szkołami, policją, sądami, poradniami zdrowia psychicznego.

18. LOKALNY PROGRAM WSPIERANIA EDUKACJI UZDOLNIONYCH DZIECI I MŁODZIEŻY

W Gminie Dźwierzuty od 2015 r. **Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Dźwierzuty** został przyjęty uchwałą Nr IX/60/15 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 11 sierpnia 2015 r. Jego celem jest promowanie najlepszych uczniów, osiągających bardzo wysokie wyniki w nauce oraz sukcesy na konkursach i olimpiadach przedmiotowych, artystycznych, interdyscyplinarnych oraz turniejach zawodowych. System wyróżnień dla olimpijczyków jest adresowany do uczniów ze wszystkich szkół na terenie gminy.

Rada Gminy Dźwierzuty Uchwałą Nr XL/346/22 dnia 27 maja 2022 r. wprowadziła zmiany w Uchwale Nr IX/60/15 z dnia 11 sierpnia 2015 r. dotyczące szczegółowych warunków udzielania pomocy w formie stypendiów i nagród Wójta Gminy Dźwierzuty dla uzdolnionych uczniów pobierających naukę na terenie Gminy Dźwierzuty, dostosowując kryteria udzielania stypendiów i nagród Wójta do obowiązujących przepisów.

Realizując „Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży w Gminie Dźwierzuty”, 21 sierpnia 2024 r., Wójt Gminy Dźwierzuty przyznał: 18 nagród pieniężnych, o różnej wysokości, za osiągnięcie najwyższych wyników w nauce na podstawie rocznej klasyfikacji.

Łączna kwota przyznanych nagród w roku szkolnym 2023/2024 wyniosła: 9 500,00 zł, z tego 8 000,00 zł z budżetu gminy oraz 1 500,00 zł od darczyńców. Program jest ważnym elementem polityki edukacyjnej gminy, wspiera młodzież i buduje wizerunek Gminy Dźwierzuty jako miejsca przyjaznego edukacji. Choć suma nagród jest niewielka w porównaniu z innymi wydatkami gminy, ma duże znaczenie społeczne i motywacyjne. Nagrody wspierają uczniów oraz **promują edukację jako priorytet** w lokalnej polityce. W przyszłości należy rozważyć zwiększenie puli nagród – to wzmocni motywację uczniów i prestiż programu, a także poszerzenie kryteriów – np. uwzględnienie aktywności społecznej, wolontariatu lub sukcesów sportowych. Aktywne pozyskiwanie sponsorów i darczyńców pozwoli zwiększyć kwoty wsparcia.

ZDJ. WRĘCZENIA NAGRÓD WÓJTA GMINY DŹWIERZUTY UCZNIOM, KTÓRZY OSIĄGNEŁI NAJWYŻSZE WYNIKI W NAUCZANIU

19.PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY DŹWIERZUTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DN. 24 KWIETNIA 2003 R.

Na podstawie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, po przeprowadzeniu w dniach 20.10.2023 – 06.11.2023 r. konsultacji społecznych z organizacjami społecznymi działającymi na terenie Gminy Dźwierzuty podjęta została uchwała Rady Gminy Dźwierzuty nr XLIII/409/2023 z dnia 22.11.2023 r. w sprawie przyjęcia **Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2024 r.** W ramach tego programu ogłoszono konkurs na realizację zadań publicznych w zakresie dowożenia dzieci niepełnosprawnych zamieszkających w Gminie Dźwierzuty do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Biskupcu. Zwycięzcą konkursu zostało Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu, z którym Gmina Dźwierzuty w dniu 02.01.2024 r. pod-

piśla umowę na realizację zadania „Organizacja dowożenia dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych w Gminie Dźwierzuty do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Biskupcu”. Całkowita wartość udzielonego dofinansowania stanowiła kwotę: **29 513,31 zł**.

19.1. DOTACJE UDZIELONE DLA NGO PRZEZ GMINĘ

Na podstawie Uchwały Nr XIX/160/16 Rady Gminy w Dźwierzutach z dnia 8 września 2016 r. w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Dźwierzuty podpisano umowę w sprawie dotacji w zakresie rozwoju sportu w roku 2024 na terenie Gminy Dźwierzuty przez Uczniowski Klub Sportowy „Dźwierzuty” oraz Towarzystwo Sportowe Perkun Orzyny. Wartość udzielonej dotacji łącznie wynosiła 35 000,00 zł.

Na podstawie Uchwały nr LXIV/505/23 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 19.12.2023 r. w 2024 r. podpisano 06.02.2024 r. umowę dotacji nr 1/2024/MS na realizację zadania pn. „Prace konserwatorskie przy zespole obrazów olejnych na płótnie „Grób Pański” znajdujących się w Rzymskokatolickiej Parafii Najświętszej Trójcy w Dźwierzutach – Etap I”. Kwota przekazanej dotacji wyniosła 92 940 zł. Zadanie zrealizowano w ramach dofinansowania inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Na podstawie Uchwały nr LXVII/525/24 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 19.03.2024 r. w dniu 19.08.2024 r. podpisano Umowę dotacji nr 2/2024/MS na realizację zadania pn. „Renowacja drewnianego wyposażenia kościoła parafialnego pod wezwaniem Najświętszej Trójcy w Dźwierzutach wpisanego do rejestru zabytków pod nr B-440”. Kwota przekazanej dotacji wyniosła 392 000,00 zł. Zadanie zrealizowano w ramach dofinansowania inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

19.2. WSPÓŁPRACA Z LGD I ZWIĄZKIEM GMIN

Gmina Dźwierzuty niezmiennie jest członkiem LGD Brama Mazurskiej Krainy oraz Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich.

W ramach współpracy z LGD Brama Mazurskiej Krainy Gmina Dźwierzuty pozyskała grant w kwocie 4000 zł na realizację zadania pn. „Przygotowanie koncepcji rozwoju wsi Linowo – Smart Village” we współpracy z KGW Linowo.

W ramach współpracy z Związkiem Gmin Warmińsko-Mazurskich wsie położone na terenie Gminy Dźwierzuty miały możliwość wzięcia udziału w konkursie „Czysta i Piękna Zagroda- Estetyczna Wieś 2024” organizowanym przez Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich

oraz pozyskać dofinansowanie z funduszu promocji.

20. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Jednym z kluczowych zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym jest opracowanie i realizacja **Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026**. Została ona opracowana i przyjęta Uchwałą Nr XXIX/252/21 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 29 kwietnia 2021 r. Nadrzędnym celem lokalnej polityki społecznej jest poprawa jakości życia ludności gminy, na którą składa się szereg czynników kształtujących warunki życia wspólnoty oraz poszczególnych rodzin i osób samotnie gospodarujących. Wynika stąd potrzeba integracji działań sektorowych w ramach pomocy społecznej, rynku pracy, edukacji, kultury, sportu, zdrowia, mieszkalnictwa i polityki prorodzinnej, w ścisłym powiązaniu z realizowanymi w gminie inwestycjami „twardymi” w infrastrukturę techniczną oraz gospodarkę. Strategiczna wizja rozwoju społecznego zakłada zatem zmiany na lepsze w wielu dziedzinach życia mieszkańców w ramach realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dźwierzuty. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach przeprowadził szereg działań. W szczególności:

- szeroko rozumiana praca socjalna w różnych formach, którą objęto 598 rodzin (1456 osób w rodzinach, w tym 163 rodziny z dziećmi),
- asystentura rodzin (13 rodzin – 58 osób),
- pomoc w postaci finansowej: zasiłki okresowe – 22 rodziny – 29 osób na kwotę 37 337,00 zł, zasiłki celowe – 31 rodzin – 70 osób na kwotę 43 750,00 zł,
- pomoc w postaci rzeczowej (posiłek w szkole 73 osoby, 29 dzieci w wieku przedszkolnym, 38 uczniów szkół podstawowych w tym 39 rodzin z 94 dzieci z programu osłonowego – wszystko na łączną kwotę 140 104,00 zł),
- pomoc materialna dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Dźwierzuty w okresie styczeń – czerwiec 2024 r., gdzie objętych zostało 72dzieci w tym okresie natomiast w okresie wrzesień – grudzień 2024 r. – 72 dzieci,
- kierowanie na terapie indywidualne związane z pracą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy, do których kierowane były osoby wymagające wsparcia – 15 osób, ulotki i plakaty kolportowane z ramienia Zespołu Interdyscyplinarnego - 14, ulotki i plakaty Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dźwierzutach - 40, kierowanie przez ZI na terapię z ustawy o przemocy – 0 osób,

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, dysfunkcyjnych oraz wieloprogemowych (z tej formy wypoczynku w 2024 roku skorzystało 9 dzieci z 8 rodzin z terenu naszej gminy- z KO w Olsztynie),
- pomoc żywnościowa dla 591 osób z Banku Żywności w Olsztynie ,
- współpraca GOPS z Powiatowym Urzędem Pracy w Szczytnie odnośnie bezrobotnych z terenu Gminy Dźwierzuty- 6 osób skierowanych do prac społecznie-użytecznych.

Zasadniczym zadaniem Strategii i jej realizatorów jest komplementarne działanie w celu zapewnienia możliwie godnego poziomu życia wszystkim mieszkańcom. Ma ono charakter stworzenia możliwości i zarazem odpowiednich warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia osobowego, rodzinnego i społecznego każdemu mieszkańcowi z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości oraz przy jego aktywnym udziale.

Powyższa działalność zawarta w szerokich ramach Strategii służy integracji społecznej wszystkich mieszkańców Gminy Dźwierzuty, co jest założeniem ogólnym strategii stanowiącym dobro ogółu. Stara się ona odpowiedzieć na wszystkie możliwe potrzeby i oczekiwania tej społeczności i służy możliwemu zaspokajaniu jej potrzeb oraz niesieniu komplementarnego wsparcia osobom i rodzinom potrzebującym.

21.GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2024 został przyjęty uchwałą Nr XVI/155/20 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 19 marca 2020 roku.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona i niesienie komplementarnej pomocy jej ofiarom, jak i osobom stosującym przemoc - mieszkańcom Gminy Dźwierzuty. Cele szczegółowe programu to:

1. podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
2. zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy;
3. zapewnienie rodzinom, gdzie wstępuje zjawisko przemocy, kompleksowej pomocy;
4. dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy;

5. zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników
6. jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach realizował cele programu poprzez szeroko rozumianą pracę socjalną oraz prace Zespołu Interdyscyplinarnego. W szczególności prowadzono działania wspierające i profilaktyczne dla osób doznających przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych i niepełnosprawnych. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Policja, Placówki Oświatowe, Kuratorzy Sądowi, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Aby skutecznie realizować swoje zadania wykorzystują oni swoje kwalifikacje i kompetencje oraz współpracują ze specjalistami z różnych dziedzin oraz instytucjami, które mają wpływ na niesienie pomocy. Wszystko po to, aby prowadzić możliwie skuteczne działania profilaktyczne, a kiedy zaistnieje potrzeba udzielić możliwie kompleksowej, holistycznej i interdyscyplinarnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych i niepełnosprawnych oraz stosującym przemoc.

Obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Cele programu są kompleksowo realizowane – duży nacisk na edukację, profilaktykę, terapię i interwencję. Finansowanie realizacji zadań dokonywane jest ze środków własnych samorządu gminnego, ze środków z funduszu alkoholowego, dotacji wojewody na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz ze źródeł zewnętrznych, w tym z UE.

22.GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023-2025

Uchwałą Nr XLI/292/2023 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 24 sierpnia 2023 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025. W ramach działań organizacyjnych zadanie to zostało przekazane celem realizacji do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Celem głównym Programu jest stworzenie systemu wspierania rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych związanych z wychowaniem, opieką oraz skuteczną ochroną dzieci, a także działania profilaktyczne w środowisku lokalnym

w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz tworzenie warunków, które pozwolą na realizowanie wspólnej polityki na rzecz wspierania i wzmacniania rodziny. Cele szczegółowe to:

1. zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka w rodzinie;
2. zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie tych już istniejących;
3. koordynacja i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
4. rozwój kompetencji i umiejętności kadry wspierającej rodziny dysfunkcyjne;
5. promowanie wartości rodziny.

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach realizował powyższe cele poprzez:

- świadczenie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych (zasiłki celowe, okresowe, stałe, pomoc materialna dla uczniów),
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole,
- współpracę ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych,
- świadczenie pracy socjalnej, w tym m.in.:
  - systematyczne monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
  - podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec sytuacji dzieci,
  - monitorowanie środowisk zagrożonych m.in. uzależnieniami,
  - motywowanie rodziców ze środowisk zagrożonych do podjęcia terapii,
  - informowanie o miejscach i możliwych formach pomocy
  - zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie,
  - zapewnienie opieki asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
  - w wymianę doświadczeń, informacji i współpraca pomiędzy wszystkimi instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka.

Asystent rodziny pracujący na rzecz rodzin z terenu Gminy Dźwierzuty obowiązki swoje wykonywał w roku 2024 w ramach umowy o świadczenie usług w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 przyjęty Uchwałą Nr LVV/508/24 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 31 stycznia 2024 r. W okresie sprawozdawczym opieką obejmował 11 rodzin wymagających szczególnego wsparcia z powodu trudności z właściwym wypełnianiem funkcji opiekuńczej i wychowawczej i zagrożonych odebraniem dzieci, w tym jedna rodzina, w której prowadzona jest procedura NK (w tym 2 nowe rodziny). W okresie sprawozdawczym współpracę zakończono z dwoma rodzinami. W jednym przypadku współpracę zakończono z uwagi na umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej i braku wskazań do dalszej

współpracy, w drugim – powodem była zmiana miejsca zamieszkania rodziny. W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego i kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Na terenie Gminy Dźwierzuty, podobnie jak w całym województwie, nie ustanowiono żadnej rodziny wspierającej.

Wydatki na zatrudnienie asystenta w roku 2024 stanowiły kwotę 54.779,04 zł. i zostały poniesione ze środków własnych gminy w wysokości 40.144,35 zł. oraz dotacji rządowej w kwocie 14.634,69 zł.

Wydatki poniesione przez Gminę Dźwierzuty w roku 2024 z tytułu pobytu 16- ciorga dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niespokrewnionych i zawodowych stanowiły kwotę: 147.626,89 zł.

Szczególne potrzeby związane z realizacją zadań to: pozyskanie do współpracy rodzin wspierających oraz zwiększenie dostępności specjalistycznego poradnictwa i placówek wsparcia dziennego.

23.GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Gmina zobligowana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Od 1 lipca 2013 r. każda gmina zobowiązana została do wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmując każdego właściciela zamieszkałej nieruchomości w zamian za ponoszoną przez niego opłatę zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uwarunkowaniami miejscowymi.

Gmina Dźwierzuty należy do Regionu Centralnego Gospodarki Odpadami. Odpady przekazywane są do Instalacji Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Olszynie (ZGOK Olsztyn) za pośrednictwem Stacji Przeładunkowej w Trelkowie. Na terenie Gminy źródłami odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury handlowej, usługowej, szkolnictwa, obiekty turystyczne. Odbiorem oraz transportem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych w roku 2024 zajmował się Zakład Gospodarki Komunalnej w Dźwierzutach Sp. z o.o., ul. Sienkiewicza 19, 12-120 Dźwierzuty.

Z terenu Gminy odbierane są odpady komunalne przekazywane przez właścicieli nieruchomości, w tym zarówno zmieszane odpady komunalne, jak i odpady gromadzone w sposób selektywny. Wprowadzono pięć kolorów worków i pojemników:

- Żółty- odpady z tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych,
- Niebieski- odpady z papieru i tektury,
- Zielony- odpady ze szkła,
- Brązowy- odpady biodegradowalne (odpady kuchenne oraz odpady zielone),
- Szary- popiół i żużel z palenisk.

Wraz z podjęciem nowego regulaminu straciła moc uchwała numer XXVII/246/17 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 12 czerwca 2017 roku w sprawie uchwalenia regulaminu czystości i porządku na terenie Gminy Dźwierzuty. Uchwałą Nr XXVIII/237/21 z dnia 11 marca 2021 r. Rada Gminy Dźwierzuty przyjęła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dźwierzuty, po wcześniejszym uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Inspektora Sanitarnego w Szczycinie. Stanowi on wykonanie ustawowego upoważnienia, wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.). Uchwałą numer XXIX/248/21 z dnia 29.04.2021 r. Rady Gminy Dźwierzuty oraz uchwałą numer L/410/23 z dnia 12 stycznia 2023 roku Rady Gminy Dźwierzuty w sprawie zmiany uchwały numer XXVIII/237/21 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dźwierzuty dokonano zmian w regulaminie.

Zgodnie z uchwałą XLIV/370/22 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 16 września 2022 roku w sprawie wyboru ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności na obszarze Gminy Dźwierzuty stawka opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2024 roku była następująca: na jednego mieszkańca dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wynosi 36 zł –w przypadku, gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

W przypadku nie wypełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny ustalono opłatę w wysokości dwukrotnej wartości stawki ustalonej w wysokości 72 zł. Ustalono również zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady

komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości od jednego mieszkańca w kwocie 8 zł od każdego mieszkańca.

W ww. uchwale Rady Gminy uchwalono również stawkę opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi za jeden pojemnik o określonej pojemności dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne:

- A. w przypadku gdy odpady są zbierane w sposób selektywny:
  - dla pojemnika 60 l - 8,45 zł
  - dla pojemnika 120 l - 16,90zł
  - dla pojemnika 240 l - 33,80zł
  - dla pojemnika 1100 l - 154 zł
- B. W przypadku nie wypełnienia przez właściciela nieruchomości niezamieszkałych obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny ustala się opłatę w wysokości trzykrotnej wartości stawki ustalonej w wysokości:
  - dla pojemnika 60 l - 25,35 zł
  - dla pojemnika 120l - 50,70 zł
  - dla pojemnika 240 l - 101,40 zł
  - dla pojemnika 1100 l - 462,00zł

Zgodnie z Uchwałą Nr LV/440/23 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 14 kwietnia 2023 roku wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wynosiła:

- 220,00 zł za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - jeżeli właściciel nieruchomości wypełnia obowiązek zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- 660,00 złotych, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny

Na dzień 31.12.2024 r. liczba punktów adresowych, na które złożona została deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła **2370** (stali mieszkańcy 1655, letnicy 642, pojemniki 73), z czego nieruchomości zamieszkałe przez stałych mieszkańców stanowiły 69,83 %, natomiast pozostałe to działalności gospodarcze oraz nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne.

Prowadzona na bieżąco w urzędzie Gminy kontrola złożonych deklaracji w zakresie liczby zgłoszonych osób, a zameldowanych pod adresem wskazanym w deklaracji pozwoliła

na wysunięcie wniosku, że liczba osób które złożyły deklarację różni się od liczby osób zameldowanych na terenie Gminy Dźwierzuty, ponieważ część osób zameldowanych pod wskazanym adresem przebywa na stałe lub czasowo na terenie innej gminy i tam złożyły deklarację dotyczącą gospodarowania odpadami komunalnymi.

	Liczba mieszkańców Gminy na których zostały złożone deklaracje		
	W 1995 r. wg. Danych GUS	W 2024 r. wg. Rejestru mieszkańców gminy	W 2024 r. wg. złożonych deklaracji na dzień 31.12.2024
Liczba mieszkańców	7367	5985	4371

W 2024 roku Gmina Dźwierzuty za gospodarkę odpadami poniosła wydatek w kwocie **1 941 015,12 zł**. Z czego na odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych **1 048 589,12 zł**, z nieruchomości niezamieszkałych **107 736,02 zł** oraz **784 689,98 zł** na zagospodarowanie odpadów komunalnych przez ZGOK w Olsztynie. W stosunku do roku 2023 koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów wzrosły o **20,33 %** w roku 2024.

W roku 2024 odebrano 1 254,599 Mg opadów komunalnych. W stosunku do roku 2023 ogólna masa odpadów zwiększyła się o 8,49 %. Z czego największy odsetek stanowiły odpady zmieszane tj. 42,6adów z podziałem na poszczególne frakcje w roku 2024.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	534,640
20 01 39	Tworzywa sztuczne	169,240
15 01 07	Opakowania ze szkła	148,340
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	88,100
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	67,260
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	69,900
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	95,140
20 01 01	Papier i tektura	32,780
16 01 03	Zużyte opony	31,580
17 03 80	Papa odpadowa	3,080
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne iż wymienione 20 01 21 i 20 01 35	2,140
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	5,820

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	6,500
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,079
SUMA		1 254,599
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		1 159,459
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych		95,140

Odpady komunalne odebrane od mieszkańców Gminy Dźwierzuty poddawane są zagospodarowaniu odpadów komunalnych. Sposób ich zagospodarowania przedstawia poniższa tabela.

Informacja o odpadach komunalnych nieulegających biodegradacji					
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania[Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji
15 01 07	Opakowania ze szkła	148,34	R 12	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 01 39	Tworzywa sztuczne	169,240	R 12	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	69,900	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	534,640	D13	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	88,100	R 12	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35.	6,500	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	5,820	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	2,140	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
16 01 03	Zużyte opony	31,580	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn

17 03 80	Papa odpadowa	3,080	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy i demontażu	95,140	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53,10-410 Olsztyn
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,079	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53,10-410 Olsztyn
SUMA		1 154,559			
Informacja o odpadach komunalnych ulegających biodegradacji					
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji
20 01 01	Papier i tektura	32,780	R12	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	67,260	zbieranie	ZGOK Sp. z o.o.	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn
SUMA		100,04			

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowywania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziomy te wynoszą odpowiednio:

	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu [%]								
	021	022	023	024	025	026	027	028	029
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	0	5	5	5	5	6	7	8	9

Gmina Dźwierzuty w roku 2024 osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu w wysokości 32,96 %. W celu zwiększenia wiedzy mieszkańców na temat poprawnej segregacji odpadów komunalnych na terenie Gminy Dźwierzuty rozdawane były ulotki z zasadami segregacji odpadów komunalnych oraz organizowane były stoiska ekologiczne mające na celu edukację mieszkańców na temat segregacji odpadów.

Dodatkowo nad poprawnością segregacji czuwali również pracownicy Zakładu Gospodarki Komunalnej w Dźwierzutach podczas odbioru odpadów komunalnych. W przypadku stwierdzenia niewłaściwej segregacji pracownicy ZGK w Dźwierzutach zostawiali informację o niepoprawnej segregacji odpadów komunalnych.

24. AGLOMERACJA

Uchwałą NR XXV/212/20 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 10 grudnia 2020 roku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Dźwierzuty wyznaczono obszar i granice Aglomeracji Dźwierzuty o równoważnej liczbie mieszkańców 4035 (RLM) . Aglomeracja Dźwierzuty obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości Dźwierzuty, Małszewko, Budy, Targowo, Targowska Wólka, Kałęczyn, Zalesie, Rańsk, Grądy, Rogale, Orzyny, Miętkie, Jeleniowo, Dąbrowa, Linowo, oraz zlokalizowaną na obszarze aglomeracji oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną przy ul. Polnej 11, 12-120 Dźwierzuty.

Oczyszczalnia ścieków w Dźwierzutach ma następującą projektową dobową przepustowość hydrauliczną:

- Średnia 950 [m³/d]
- Maksymalna 1140 [m³/d]

Natomiast projektowa maksymalna wydajność oczyszczalni w RLM wynosi 9533 RLM. W roku 2024 w obrębie aglomeracji z oczyszczalni korzystało 3685 RLM. Na dzień 31.12.2024 całkowita długość sieci kanalizacji sanitarnej w aglomeracji wynosiła ogółem 97,42 km, z czego 49,02 km stanowi sieć grawitacyjna. W 2024 roku siecią kanalizacyjną w aglomeracji odprowadzono do oczyszczalni ścieków 83 758,96 tys m³ ścieków, oraz 9,85 tys m³ dostarczono taborem asenizacyjnym.

W roku 2024 w wyniku przeprowadzonych kontroli zbiorników bezodpływowych wykryto dwa przypadki nieprawidłowego pozbywania się nieczystości ciekłych w wyniku, których zostały wszczęte postępowania administracyjne nakazujące wykonanie obowiązku polegającego na wyposażeniu nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub

w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. W wyniku postępowania administracyjnego obydwie przypadki wyposażyły nieruchomości w bezodpływowy zbiornik na nieczystości ciekłe.

Gmina posiada dobrze zorganizowany system zgodny z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wyznaczenie własnego operatora (ZGK) pozwala na lepszą kontrolę nad kosztami i jakością usług.

Polityka opłat jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Wprowadzenie zróżnicowania opłat oraz ulg motywujących do segregacji i kompostowania to krok w dobrą stronę.

Koszt wzrósł znacząco (ponad 20%), ale jednocześnie rośnie masa odpadów. Wysoki udział frakcji zmieszanej wskazuje na potrzebę lepszej edukacji mieszkańców lub egzekwowania przepisów.

Gmina nie osiągnęła wymaganego poziomu recyklingu, co może wiązać się z potencjalnymi karami i koniecznością działań naprawczych. Wymaga to intensyfikacji działań edukacyjnych oraz kontroli nad jakością segregacji.

Gmina powinna kontynuować i zintensyfikować liczbę kontroli losowych odbioru odpadów (wspólnie z ZGK), kontroli deklaracji i rejestracji miejsc wytwarzania odpadów.

25.BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Bezpieczeństwo publiczne obejmuje zadania w zakresie utrzymania porządku publicznego oraz zapewniania bezpieczeństwa obywateli, w tym podejmowanie działań mających na celu ochronę przeciwpożarową i przeciwpowodziową oraz działań interwencyjnych i profilaktycznych związanych z obronnością i zarządzaniem kryzysowym.

Zadania służące zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego realizowane są we współpracy i przy zaangażowaniu wielu służb oraz instytucji, m.in. Policji Powiatowej Policji w Szczytnie, Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Szczytnie i Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy Dźwierzuty oraz Centrami Zarządzania Kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracji.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Ochotnicze straże pożarne funkcjonują jako stowarzyszenia. Na terenie gminy działa 7 jednostek prowadząc działania w zakresie ratownictwa specjalistycznego, walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami. Nad jednostkami OSP z terenu

gminy pieczę sprawuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Szczytnie, a jednostki te w zależności od lokalizacji miejsca zdarzenia i jego intensywności wspierają ją w akcjach ratowniczo – gaśniczych.

W ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej, gmina zapewnia jednostkom OSP gotowość bojową. Trzy jednostki działają w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Ogółem uprawnionych strażaków mogących brać udział w działaniach ratowniczych z OSP w roku 2024 było 115 w tym 103 mężczyzn i 12 kobiet. Ochotnicze straże pożarne mogą tworzyć młodzieżowe drużyny pożarnicze lub dziecięce drużyny pożarnicze w celu zainteresowania dzieci i młodzieży działalnością szkoleniową, sportową i społeczną na rzecz ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności. W roku 2024 na terenie gminy działało 6 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. OSP z terenu gminy Dźwierzuty do dyspozycji w roku 2024 miały 8 samochodów pożarniczych, w tym , 6 średnich, 2 lekkie. Ponadto miały do dyspozycji 2 pojazdy specjalne.

ZDJ. DRUŻYNA MDP PODCZAS ZAWODÓW SPORTOWO-POŻARNICZYCH W GMINIE DŹWIERZUTY

W roku 2024 na terenie gminy miało miejsce 185 działań ratowniczych podejmowanych przez OSP z terenu gminy Dźwierzuty, w tym 29 wyjazdów do pożarów, 149 wyjazdów do miejscowych zagrożeń oraz 2 fałszywe alarmy.

W 2024 r. walne zebrania sprawozdawcze odbyły się we wszystkich jednostkach OSP, na których podsumowano roczną działalność. Jednostki OSP mają w użytkowaniu Remizy Strażackie (7 obiektów). Trwają prace nad wykończeniem garażu w nowych Kiejkutach, trwa rozbudowa Remizy w Dźwierzutach oraz projektowany jest garaż dla OSP w Linowie.

W dniu 25 czerwca 2024 r. odbyły się zawody sportowo – pożarnicze jednostek OSP z terenu gminy Dźwierzuty. Gospodarzem tych zawodów było OSP Miętkie.

ZDJ. ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE W MIĘTKICH, KONKURENCJA SZTAFETA

W roku 2024 samorząd na bezpieczeństwo publiczne oraz ochronę przeciwpożarową przeznaczył kwotę **7 963 618,62 zł**, z czego przeznaczono na:

- Wydatki bieżące na utrzymanie strażnic i prowadzenie działalności p-poż. przez jednostki OSP, obejmujące: zakup sprzętu p- poż., paliwo, remonty samochodów strażackich, ubezpieczenia, energia oraz wynagrodzenia kierowców i strażaków za udział w akcjach ratowniczych - **331 307,64 zł**
- Wydatki inwestycyjne finansowane ze środków własnych - Przebudowa i rozbudowa budynku OSP Dźwierzuty oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej na dz. nr 659/2, 655, 668, 669, 420 - etap II " - **2 313 733,05 zł**
- Budowa garażu dwustanowiskowego w OSP Linowo, dz. nr 196 obr. Linowo, gm Dźwierzuty- **36 900,00 zł**
- Wydatki inwestycyjne - 'Rozbudowa budynku OSP Nowe Kiejkuty - II etap stan surowy zamknięty z udziałem dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w kwocie 50.000 zł - **140 145,93 zł**
- Zakupy inwestycyjne Zakup pojazdu bojowego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Linowie, z udziałem dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie 115.200,00 - **165 000,00 zł**

- Wydatki inwestycyjne z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Przebudowa i rozbudowa budynku OSP Dźwierzuty oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej na dz. 659/2, 655, 668, 669, 420 - Etap II - **5 000 000,00 zł**

ZDJ. PRZEBUDOWA I ROZBUDOWA BUDYNKU OSP DŻWIERZUTY

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OBRONA CYWILNA

W 2024 roku w ramach raportowania i monitorowania gotowości gminy Dźwierzuty w zakresie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej przeprowadzono: próbną ewakuację uczniów i pracowników 3 szkół z terenu gminy, przeprowadzono ćwiczenia obronne „Mazury 2024” we wrześniu 2024 r., treningi radiowe w systemie ostrzegania ludności cywilnej i wojsk o zagrożeniach uderzeniami z powietrza, 1 kontrolę problemową w zakresie realizacji zadań obronnych w GOPS. Ponadto ostrzegano mieszkańców o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych oraz o ryzyku wystąpienia przekroczeni poziomu dla pyłu zawieszonego PM10.

26.OŚWIATA I EDUKACJA

Na terenie gminy w 2024 roku funkcjonowały 3 placówki oświatowe dla których organem prowadzącym jest gmina Dźwierzuty: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dźwierzutach,

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orzynach i Szkoła Podstawowa w Rumach. Jedna szkoła: Szkoła Podstawowa w Kałęczynie jest prowadzona przez Stowarzyszenie Konik na Biegunach.

Liczba uczniów z roku na rok jest mniejsza. W 2022 roku do wszystkich szkół na terenie gminy do wszystkich oddziałów (łącznie z przedszkolem i „zerówką”) uczęszczało **525** uczniów. **W 2023 roku było to już 502 osób, natomiast w roku 2024 - 518.** Tendencja spadkowa widoczna jest w każdej szkole.

Nazwa placówki	Liczba uczniów w latach		Liczba uczniów w latach	Liczba nauczycieli
	2022	2023	2024	2024
<i>ZSP Dźwierzuty</i>	291	278	282	35
<i>ZSP Orzyny</i>	132	124	139	18
<i>SP Rumy</i>	52	53	53	13
<i>SP Kałęczyn</i>	50	47	44	18
<i>Razem</i>	525	502	518	84

Liczba uczniów w latach 2022-2024

W sumie, w roku 2024, na terenie gminy kształci się 518 uczniów, a zatrudnionych jest 84 nauczycieli. Oznacza to, że w większości placówek liczba uczniów na nauczyciela jest dość niska, co sprzyja indywidualnemu podejściu do uczniów. Z możliwości dowozu do szkoły według stanu na IX/2024 skorzystało 286 uczniów (w tym 24 uczniów niepełnosprawnych). Dowożenie uczniów na terenie Gminy Dźwierzuty wiąże się z istotnymi kosztami:

- Średni koszt dowozu 264 uczniów do szkół na terenie gminy wynosi **332.358,90 zł**.
- Koszt zorganizowanego dowozu dla 22 uczniów niepełnosprawnych do szkół w Szczytnie wynosi **187.954,91 zł**.
- Zwrot poniesionych kosztów indywidualnego dowozu dla 2 uczniów niepełnosprawnych to kwota **21.068,22 zł**.

Z tych danych wynika, że Gmina ponosi duże wydatki związane z transportem uczniów, zwłaszcza w przypadku dzieci ze specjalnymi potrzebami, co wymaga dalszej analizy kosztów i ewentualnych optymalizacji.

Pozyskane Środki z Rezerwy Oświatowej Subwencji

W 2024 roku Gmina Dźwierzuty uzyskała dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych oraz kosztów związanych z odprawami nauczycieli:

- Dofinansowanie na wzrost liczby uczniów wynosi 39.667 zł.
- Dofinansowanie wypłat odpraw dla zwalnianych nauczycieli: 14.196 zł.
- Dofinansowanie doposażenia szkół: 20.000 zł.

Pozyskane środki pozwolą na pokrycie kosztów związanych z rozwojem bazy edukacyjnej i wsparciem dla nauczycieli, co jest ważnym elementem poprawy jakości edukacji w gminie.

Inwestycje i Remonty w Szkole

W 2024 roku zrealizowane zostały inwestycje i remonty w szkołach gminnych:

SP Rumy:

- Uszczelnienie dwóch połaci dachowych: 3.000 zł.
- Naprawa dachu, wymiana popękanych dachówek: 9.999,90 zł.

ZSP Dźwierzuty:

- Wymiana zbiornika CWU: 7.700 zł.
- Naprawa siatki zabezpieczającej na hali sportowej: 1.000 zł.

Inwestycje te mają na celu poprawę warunków dydaktycznych oraz bezpieczeństwa w szkołach. Warto inwestować w poprawę infrastruktury, aby zapewnić uczniom i nauczycielom komfortowe i bezpieczne warunki pracy.

Programy i Projekty Edukacyjne

W 2024 roku szkoły w gminie uczestniczyły w programach edukacyjnych:

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dźwierzutach -podejmowano następujące działania: „Program dla szkół” ma służyć walce z nadwagą i otyłością u dzieci, program Kultura i szacunek tworzą Twój wizerunek, program „Strażnicy Uśmiechu”. W klasach I- III program profilaktyczny: Spójrz Inaczej, Bezpieczny Puchatek, Kubusiowi Przyjaciele Przyrody, Cukierki. W klasach IV- VIII program Spójrz Inaczej, Bądź kumplem – nie dokuczaj, Asy Internetu, Trzymaj Formę, Psia lekcja. W klasach VI, VII: program Debata. W dniach 28-05.2024 zorganizowany był w szkole Dzień Profilaktyki. Uczniowie klas V, VIA, VIB uczestniczyli w zajęciach z trenerem z Centrum Edukacji i Profilaktyki z Krakowa nt. Komunikacji interpersonalnej w zespole klasowym, wsparcia emocjonalnego, przemocy i dokuczania innym. Uczniowie klas VIIA/VIIB/ VIII uczestniczyli w konferencji Bądź bezpieczny w sieci Internet w ZS 3 w Szczytnie przy współudziale Akademii Policji oraz Komendy Powiatowej Policji.

Szkoła Podstawowa w Rumach uczestniczyła w programach profilaktycznych, zdrowotnych oraz edukacyjnych, takich jak „Debata”, „Cukierki”, „Akademia Dojrzewania” itd.. Organizowane były także wydarzenia, jak Dzień Kropki czy Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek.

Szkoła Podstawowa w Orzynach zaangażowała się w szeroką gamę projektów, takich jak „BohaterON”, „Bieg po zdrowie” czy „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, promując zdrowy styl życia, bezpieczeństwo oraz aktywność fizyczną.

Programy te przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju uczniów, promując zarówno ich rozwój intelektualny, jak i fizyczny, oraz ucząc odpowiedzialności społecznej.

Osiągnięcia Uczniów

W 2024 roku uczniowie gminnych szkół osiągnęli liczne sukcesy:

- **Szkoła w Orzynach:** I miejsce w gminnym konkursie „Eko Marzanna”.
- **Szkoła w Dźwierzutach:** I miejsce w Gminnym Konkursie Plastycznym „Smętek Kłobuk”, a także wyróżnienie w XIV Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Bezpiecznie na wsi mamy, bo o zdrowie dbamy”.
- **Szkoła w Kałęczynie:** Zwycięstwa w Gminnym Konkursie Kolęd, Malowniczym Kalendarzu Gminy i Mistrzostwach Powiatu w Drużynowym Tenisie Stołowym.
- **Szkoła w Rumach:** Brak znaczących osiągnięć w 2024 roku, co może sugerować potrzebę większej motywacji i wsparcia w tej placówce.

Finansowanie szkół, które zgodnie z ustawą o systemie oświaty jest zadaniem własnym gmin jest poważnym zadaniem dla gminy. Wydatki na oświatę (łącznie z dowożeniem

uczniów do szkół) stanowiły 31,12 % ogólnych wydatków budżetu gminy i opiewały na kwotę **16 239 674,95 zł** (w ubiegłym roku była to kwota **13 158 481,03 zł**). W dziale „Oświata” dominującą pozycją są wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które ukształtowały się na poziomie **9 635 313,01 zł** i stanowiły 59,33 % ogółem wydatków ponoszonych w tym dziale (w 2023 r. wynosiły **7 063 543,43 zł**, wzrosły o **2 571 769,58 zł**).

Poniesione zostały wydatki inwestycyjne w wysokości **1 966 548,97 zł**, głównie związane z budową nowego przedszkola wraz z oddziałami klasowymi w Orzynach. Pozostałe wydatki obejmowały m.in. świadczenia pracownicze, zapomogi, obligatoryjne odpisy na ZFŚS, zakupy rzeczowe, dotacje przekazane na prowadzenie szkoły podstawowej w Kałęczynie, wydatki zrealizowane w ramach projektów krajowych, wydatki z Funduszu Pomocy Ukrainie oraz wydatki na dowożenie uczniów do szkół.

Subwencja oświatowa otrzymana w 2024 r. pokryła **70,88 %** wydatków dotyczących nauczania klas I-VIII, natomiast **29,12 %** środków pochodzi z dochodów własnych gminy. Dotacja na wychowanie przedszkolne otrzymana w 2024 r. pokryła jedynie **22,79 %** wydatków poniesionych przez gminę na to zadanie.

Raport pokazuje pozytywne działania gminy w zakresie edukacji. Dobre wyniki uczniów, różnorodne projekty edukacyjne, oraz regularne inwestycje w infrastrukturę szkolną świadczą o rosnącym standardzie edukacji w Gminie Dźwierzuty. Koncentracja na wsparciu uczniów uzdolnionych oraz działania na rzecz poprawy warunków w szkołach są kluczowe. W przyszłości warto skupić się na dalszym rozwoju zasobów edukacyjnych, monitorowaniu wyników uczniów oraz wsparciu placówek z mniejszymi osiągnięciami.

27.POMOC SPOŁECZNA

W Gminie Dźwierzuty całość zadań, obowiązków, spraw, zagadnień związanych z pomocą społeczną jest realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach, a nadrzędnym celem tych działań są: umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach:

- pracownicy socjalni – 4,
- pracownicy administracyjni, w tym Karta Dużej Rodziny, stypendia socjalne – 2 (księgowa, kadrowa),

- pracownicy obsługujący świadczenia rodzinne, wychowawcze, pielęgnacyjne, opiekuńcze, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe i osłonowe – 2,
- pomoc administracyjna – 1,
- asystent rodziny – 1 (w ramach umowy – zlecenia),
- opiekunka (usługi opiekuńcze) – 3 (w ramach umowy o pracę – 1, umowy-zlecenia – 2),
- sprzątaczką – 1/2 etatu,
- kierownik – 1.

Usługi socjalne świadczone przez GOPS na rzecz ludności przybierają różnorodne formy. Należy przy tym podkreślić, iż wypłata świadczeń pieniężnych, z którymi jest przede wszystkim kojarzona pomoc społeczna, stanowi tylko część zadań ośrodka, a ważny obszar aktywności stanowi praca socjalna, czyli interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W świetle ustawy o pomocy społecznej, świadczenia z pomocy społecznej mogą mieć charakter pieniężny lub niepieniężny. Do pierwszej kategorii zalicza się m.in. zasiłki: stały, okresowy i celowy. Z kolei świadczenia o charakterze niepieniężnym to m.in. praca socjalna, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze, mieszkanie chronione, pobyt w domu pomocy społecznej czy placówce wsparcia dziennego. Zarówno pierwsze jak i drugie można wyrazić w wydatkach pieniężnych, jakie ponoszone są z budżetu Gminy Dźwierzuty. Na pomoc społeczną w Gminie Dźwierzuty w roku 2024 wydatkowano kwotę: **7.677.359,48** zł. Na zadania zlecone w pomocy społecznej wydatkowano ogółem kwotę: **4.186.883,99**. (dotacje rządowe). Ze środków własnych gminy (pochodzących z wpływów, tj. 40% z funduszu alimentacyjnego i 50% z zaliczki alimentacyjnej) przeznaczono na obsługę wydatków dłużników alimentacyjnych w kwocie – **28.998,54** zł.

Do zadań własnych gminy zrealizowanych przez pomoc społeczną ze środków własnych oraz rządowych na kwotę: **1.482.217,15** zł należą:

- dodatki mieszkaniowe (10 rodzin) – 37.427,30 zł. (środki własne gminy).
- zasiłki jednorazowe (38 rodzin), okresowe (22 rodziny) i zasiłki stałe (48 osób) – 565.073,66 zł., w tym:

- środki własne gminy (zasiłki jednorazowe) – 37.675,00 zł. (m. in. na: opłaty za leki, dofinansowanie do zakupu opału, zakup artykułów żywnościowych i odzieży, w tym celowy specjalny w sytuacji kryzysowej oraz opłaty za pobyt w schronisku dla bezdomnych),
- środki rządowe (zasiłki okresowe) – 37.336,79 zł.,
- środki rządowe (zasiłki stałe) – 490.061,87 zł.
- prace społecznie użyteczne (6 osób) – środki własne gminy 7.830,08 zł.
- dożywianie uczniów w szkołach oraz dorosłych – 140.103,75 zł., w tym: środki własne gminy na dożywianie – 28.299,75 zł., środki rządowe - 111.804,00 zł.
- usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych (12 osób) - środki własne gminy – 139.548,23 zł. (wynagrodzenie dla zatrudnionych: na umowę o pracę – 1 opiekunka, na umowę- zlecenie – 2 opiekunki).
- opłata za pobyt osób w domach pomocy społecznej (7 osób) – środki własne gminy- 333.783,95 zł.
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej (łącznie 57 osób) – 47.121,75 zł.
- przeciwdziałanie przemocy domowej – 8.922,50 zł., w tym:
  - środki własne gminy – 2.974,36 zł.
  - dotacja rządowa – 5.948,14 zł.
- asystent rodziny – 54.779,04 zł., w tym:
  - środki własne gminy – 40.144,35 zł.
  - dotacja rządowa – 14.634,69 zł.
- rodziny zastępcze (16-ro dzieci w rodzinach zastępczych) – partycypacja gminy w ponoszonych kosztach, tj. 10 % w pierwszym roku, 20% - w drugim roku, 30% - w trzecim i kolejnych latach) – 147.626,89 zł.

Łącznie ze środków własnych gminy wydatkowano kwotę **775,409,91 zł.**, dofinansowanie do zdań własnych gminy wyniosło – **706.907,24 zł.** Kwota wydatkowana bezpośrednio na Beneficjentów GOPS ze środków własnych i rządowych – **1.482.217,15 zł.** Wydatki w Dz.854 rodz. 85415 na pomoc stypendialną dla 98 uczniów (72 wnioski o wypłatę stypendium) w kwocie **141.685,59 zł.**, w tym:

- środki własne gminy – 14.168,56 zł.
- dotacja – 127.517,03 zł.

Ponadto w roku 2024 Ośrodek realizował zadania w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy – wypłata świadczeń rodzinnych, opłata za posiłek w szkole, wypłata świadczenia „40”). Na realizację zadania wydatkowano kwotę: **21.802,23 zł**.

WYKAZ SZCZEGÓŁOWY UDZIELONEJ POMOCY W ROKU 2024

Zasilek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego

Liczba rodzin pobierająca zasiłek rodzinny: 138

Liczba dzieci na które był pobierany zasiłek rodzinny: 316

Wypłacono świadczeń na kwotę: 591.343,47 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Liczba dzieci, na które przyznano jednorazową zapomogę z tyt. ur. się dziecka: 25

Wypłacono świadczeń na kwotę: 25.000,00 zł.

Świadczenie rodzicielskie

Liczba osób pobierających świadczenie rodzicielskie: 21

Wypłacono świadczeń na kwotę: 115.533,60 zł.

Zasilek pielęgnacyjny

Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny: 179

w tym dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności: 91

Wypłacono świadczeń na kwotę: 438.586,88 zł

Świadczenie pielęgnacyjne

Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne: 59

Wypłacono świadczeń na kwotę: 2.020.896,50 zł.

Wypłacono składki na ubezpieczenie społeczne należne od świadczenia pielęgnacyjnego na kwotę: 366.994,62 zł.

Wypłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne należne od świadczenia pielęgnacyjnego na kwotę: 113.657,77 zł.

NOWE Świadczenie pielęgnacyjne

Liczba osób pobierających NOWE świadczenie pielęgnacyjne: 8

Wyplacono świadczeń na kwotę: 191.232,00 zł.

Wyplacono składki na ubezpieczenie społeczne należne od świadczenia pielęgnacyjnego na kwotę: 17.268,30 zł.

Wyplacono składki na ubezpieczenie zdrowotne należne od świadczenia pielęgnacyjnego na kwotę: 1.344,60 zł.

Wydawanie zaświadczeń w ramach programu „Czyste powietrze”

Liczba żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego: 111

Liczba wydanych zaświadczeń: 100.

Dodatek mieszkaniowy

Liczba gospodarstw domowych pobierających dodatki mieszkaniowe: 10

Wyplacono świadczeń na kwotę: 37.427,30 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 23

Wyplacono świadczeń na kwotę: 179.762,67 zł.

Dodatek osłonowy

Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy: 689

Wyplacono świadczeń na kwotę: 260.591,72 zł.

Bon energetyczny

Liczba gospodarstw domowych: 666,

Wyplacono świadczeń na kwotę: 265.304,10 zł.

27.1. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY. GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a także tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

W roku 2024 w Gminie Dźwierzuty funkcjonował zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. 2023, poz. 535) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej powołany Zarządzeniem nr 131/23 Wójta Gminy Dźwierzuty z dnia 14 września 2023 roku w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Dźwierzuty. Zarządzenie wydane zgodnie z Uchwałą nr LX/467/23 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 25 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Członkowie ZI odbywają regularne spotkania zgodnie ze wskazaniami ustawowymi, a także podejmują stosowne działania w ramach powoływanych grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych w prowadzonych procedurach „Niebieska Karta”. W 2024 roku zostało wszczętych 8 procedur „Niebieska Karta” zainicjowanych przez Policję, szkoły i GKRPA, a działania prowadzone były w ramach Niebieskiej Karty w 9 rodzinach objętych procedurą.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2024 został przyjęty Uchwałą Nr XVI/155/20 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 19 marca 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2024. W związku z wejściem w życie nowych rozwiązań prawnych wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. 2023, poz. 535) zapisy programu zostały zaktualizowane Uchwałą nr LXI/474/23 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 25 września 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2024.

Realizatorami Programu są: Wójt Gminy Dźwierzuty, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach, Zespół Interdyscyplinarny. Partnerzy wewnętrzni: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Dźwierzuty, placówki oświatowe, POZ.

Partnerzy zewnętrzni: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Policja, Sąd, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, media, szkoły, organizacje pozarządowe i wyznaniowe, a także eksperci, którzy - w zależności od celu i rodzaju zadania – są zapraszani do współpracy przez realizatorów Programu.

Wdrażanie Programu ma charakter ciągły i otwarty, stąd też odstąpiono od określenia harmonogramu realizacji działań cząstkowych w poszczególnych latach. Z uwagi na potrzebę bieżących działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, za celowe uznano pozostawienie elastyczności co do wymiaru jak i terminów działań. Dlatego w Programie określono ramowy termin realizacji, a ewaluacja jako proces o charakterze praktycznym ma za zadanie ustalić, czy projekt osiągnął zakładane cele:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej,
- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej,
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej,
- doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem
- edukacja i profilaktyka mieszkańców Gminy Dźwierzuty

Prowadzenie badań oraz zbieranie danych dotyczących rozmiarów występowania przemocy domowej na terenie Gminy Dźwierzuty przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma odzwierciedlenie w sporządzanej cyklicznie Diagnozie Problemów Społecznych Gminy Dźwierzuty, która stanowi punkt odniesienia przy sporządzaniu Gminnego Programu i badaniu jego skuteczności jego realizacji.

Finansowanie realizacji zadań dokonywane jest ze środków własnych samorządu gminnego, ze środków z funduszu alkoholowego, dotacji wojewody na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz ze źródeł zewnętrznych, w tym z UE.

27.2. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy z dnia 11 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2024, poz. 177). Zarządzeniem Nr 52/2013 Wójta Gminy Dźwierzuty z dnia 17 lipca 2013 r. na organizatora pracy z rodziną na terenie Gminy Dźwierzuty został wyznaczony Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz usługi opiekuńcze

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych zostały ujęte w ogólnej informacji dotyczącej działalności OPS i nie są wyróżniane w jakiś szczególny sposób ze względu na to, że najczęściej osoby te są członkami rodzin korzystających z wielu różnych form wsparcia i niepełnosprawność jest oznaczana jako jeden z kilku powodów przyznania świadczenia.

W 2024 r. z pomocy tut. Ośrodka skorzystało 47 rodzin, w których dominującym problemem była długotrwała choroba i 186 rodzin, w których występowała niepełnosprawność. Znacząca część z nich to osoby całkowicie niezdolne do pracy, które nie posiadały uprawnień do świadczeń rentowych ZUS czy KRUS i w tym przypadku przyznawana jest pomoc finansowa w formie zasiłku stałego, a także okresowego czy celowego. Osoby długotrwale chore czy niepełnosprawne, oprócz pomocy finansowej, korzystają również z innych form pomocy niepieniężnej, tj. pracy socjalnej, poradnictwa, wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego, usług opiekuńczych, a także skierowania do Ośrodka Wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach, bądź domu pomocy społecznej.

Osobom chorym i niepełnosprawnym, wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu zostały zapewnione usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania finansowane z budżetu gminy. Pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było 12-ro podopiecznych oraz 2-je - w ramach prac społecznie użytecznych.

W przypadku niemożności zapewnienia przez rodzinę czy gminę całodobowej opieki w miejscu zamieszkania osobie tego wymagającej, konieczne jest umieszczenie w domu pomocy społecznej. W 2024 r. nie skierowano do domu pomocy społecznej żadnej osoby zapewniając przy tym adekwatnie do potrzeb usługi opiekuńcze. Łącznie w domach pomocy społecznej w 2024 roku przebywało 7 osób.

Szczególną formą wspierania osób niepełnosprawnych jest kierowanie do uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach. W roku 2024 wydano 8 decyzji kierujących i 39 przedłużających pobyt.

W celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym szerokiego wachlarza usług i świadczeń pracownicy Ośrodka stale współpracują z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie, a także Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szczytnie.

27.3. REALIZACJA RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”

Uchwałą Nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 r. Rada Ministrów ustanowiła wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028 (M.P. 2023, poz. 881). Usta-

nowiony na jej podstawie wieloletni gminny program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Został przyjęty przez Radę Gminy Dźwierzuty uchwałą Nr LXIII/429/23 z dnia 22 listopada 2023 roku do realizacji w kolejnych latach.

Środki na realizację programu pochodzą ze środków własnych gminy oraz z dotacji budżetu państwa otrzymanej w ramach wsparcia finansowego gminy w zakresie zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W roku 2024 objęto wsparciem w formie dożywiania 73 uczniów (liczba rodzin – 39, liczba osób w rodzinach - 193) na kwotę 99.044,00 zł. oraz w formie finansowej na zakup żywności (liczba rodzin - 25, liczba osób w rodzinach - 56) – na kwotę 39.700,00 zł. i pomocy rzeczowej (talon na żywność – 2 osoby) na kwotę 1.360,00 zł.

Łączna kwota wydatkowana w ramach programu to: 140.104,00 zł., w tym ze środków własnych: 28.300,00 zł., ze środków rządowych: 111.804,00 zł.

27.4. POMOC ŻYWNOŚCIOWA W RAMACH PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027 – PODPROGRAM 2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach od lat współpracuje w zakresie pomocy żywnościowej z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Oddział w Olsztynie jako organizacją partnerską.

Osoby potrzebujące wsparcia otrzymują artykuły: warzywne i owocowe, zbożowe, mleczne, mięsne, a także cukier i olej, mogą także skorzystać z bezpłatnych szkoleń lub warsztatów dotyczących m.in. przygotowywania posiłków, diety oraz zdrowego odżywiania, sprawnego zarządzania budżetem domowym, zapobiegania marnowaniu żywności w celu zwiększenia samodzielności i włączenia społecznego.

W 2024 roku z pomocy udzielanej w ramach programu skorzystało 267 rodzin lub gospodarstw jednoosobowych zamieszkujących na terenie Gminy Dźwierzuty (598 osób, w tym 5 obywateli Ukrainy), tj. ok. 10% mieszkańców gminy. W ramach edycji 2023 wydano 2590 paczek żywnościowych o łącznej wadze 46.011,56 kg o wartości hurtowej 279.401,52 zł.

POMOC SPOŁECZNA

Liczba rodzin i osób objęta pomocą społeczną na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie – 197, Liczba rodzin – 156, Liczba osób w rodzinach – 364, w tym:

- świadczenia pieniężne – liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie – 109,
  - liczba rodzin – 101,
  - liczba osób w rodzinach – 145.
- świadczenia niepieniężne – liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie – 96,
  - liczba rodzin – 55,
  - liczba osób w rodzinach – 219.

Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem: 598 rodziny – 1456 osób. Główne powody przyznania pomocy społecznej w kolejności to:

- a. bezrobocie – 235,
- b. ubóstwo – 196,
- c. niepełnosprawność – 186,
- d. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 55, w tym rodziny niepełne - 10 i wielodzietne – 45,
- e. długotrwała lub ciężka choroba – 47,
- f. potrzeba ochrony macierzyństwa – 36,
- g. alkoholizm – 37,
- h. trudności w przystosowaniu po zwolnieniu zakładu karnego – 3.
- i. bezdomność – 4.

Typy rodzin objęte pomocą społeczną:

Rodziny ogółem – 598 (liczba osób w rodzinach: 1456), Rodziny z dziećmi – 163 (liczba osób w rodzinach: 888), w tym:

- liczbie dzieci 1 – 28 (liczba osób w rodzinach: 84),
- liczbie dzieci 2 – 31 (liczba osób w rodzinach: 154),
- liczbie dzieci 3 – 48 (liczba osób w rodzinach: 231),
- liczbie dzieci 4 – 28 (liczba osób w rodzinach: 188)
- liczbie dzieci 5 – 12 (liczba osób w rodzinach: 92),
- liczbie dzieci 6 – 12 (liczba osób w rodzinach: 98),
- liczbie dzieci 7 i więcej – 4 (liczba osób w rodzinach: 41)

Rodziny niepełne: – 27 (liczba osób w rodzinach: 105), rodziny emerytów i rencistów – 181 (liczba osób w rodzinach: 258).

Analizując sytuację osób i rodzin zwracających się o pomoc do OPS z prośbą o udzielenie pomocy i wsparcia, łatwo zauważyć rysującą się tendencję starzenia się społeczeństwa. Coraz więcej osób wymaga zapewnienia usług opiekuńczych czy zamieszkania w warunkach chronionych, a także umieszczenia w stacjonarnych placówkach pomocy społecznej, a członkowie rodziny z różnych względów często uchylają się od świadczenia takiej pomocy. Wydatki poniesione w tym zakresie w roku 2024 to kwota przekraczająca 473 tys. zł. i konieczne jest systematyczne zwiększanie nakładów finansowych na realizację zadań w tym zakresie bądź utworzenie własnej placówki zapewniającej całodobową opiekę.

Mając na uwadze powyższe konieczne jest również zapewnienie kolejnych mieszkań wspomaganych dla osób starszych i niepełnosprawnych, aby jak najdłużej zatrzymać te osoby w dotychczasowym środowisku zamieszkania. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, o którym stanowi art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej stanowi zadanie własne Gminy o charakterze obowiązkowym.

28.KULTURA

Gmina Dźwierzuty organizuje działalność kulturalną, przy pomocy samorządowych instytucji kultury, dla których podstawowym celem statutowym jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury opartej na wartościach uniwersalnych, ożywianie lokalnych i regionalnych tradycji kulturowych oraz upowszechnianie czytelnictwa. Tymi instytucjami są: Gminny Ośrodek Kultury w Dźwierzutach i Gminna Biblioteka Publiczna w Dźwierzutach.

28.1. GMINNY OŚRODEK KULTURY W DŻWIERZUTACH

Gminny Ośrodek Kultury jest miejscem upowszechniania tradycji, kultury i dziedzictwa naszego regionu, poprzez wspieranie działalności zespołów śpiewaczych, śpiewaków solistów, twórców ludowych, instrumentalistów oraz współpracę ze Stowarzyszeniami i Kołami Gospodyń Wiejskich. Prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne mieszkańców gminy, poprzez organizowanie i stymulowanie życia kulturalnego. W związku z powyższym organizowane są liczne spotkania, warsztaty i imprezy plenerowe dla lokalnej społeczności. W 2024 r. w GOK odbywały się zajęcia stałe takie jak:

- Zajęcia prowadzone przez instruktorów GOK: kreatywne, plastyczne, gry i zabawy, sensoryczne, taneczne, świetlicowe (zajęcia plastyczne, teatralne, taneczne i okazjonalne prowadzone w porozumieniu ze szkołami z terenu gminy) muzyczne;
- Zajęcia prowadzone przez zewnętrzne firmy i instruktorów: wokalne, kreatywne, ceramiczne, sekcja karate, kreatywne szycie, taneczne.

ZDJ. WAKACYJNY GOK Z WIZYTĄ W SOŁECTWACH

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa Gminny Oddział Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów (50 osób) oraz Koło Gospodyń Wiejskich gminy Dźwierzuty (60 osób). W ramach prowadzonej działalności i w zakresie prowadzonej opieki merytorycznej Gminnego Ośrodka Kultury nieodpłatnie wynajmuje sale na potrzeby spotkań wyżej wymienionych stowarzyszeń i kół, Zarządu Gminnego OSP, sołectw oraz profilaktyki zdrowia. W 2024 r. Gminny Ośrodek Kultury w Dźwierzutach był organizatorem lub współorganizował szereg wydarzeń i zajęć o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym. Były to m. in. Obchody 650-lecia Dźwierzut, Koncerty Organowe Pasym-Dźwierzuty (współorganizacja), Ogłoszenie Gminnego konkursu na palmę wielkanocną, Dzień kobiet, Wagary z Kulturą/Taka Impreza, Konkurs Eko Marzanna, Gminny Międzyszkolny Turniej Tenisa Stołowego, Wakacyjny GOK w twojej świetlicy, Ognio-

ZDJ. WAKACYJNY GOK Z WIZYTĄ W SOŁECTWACH

ska z okazji Dnia Matki, Dzień Dziecka w GOK, Festyn w Targowie, Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, Piknik Rodzinny Sołectwa Jabłonka, Potańcówka z GOK, Mecz charytatywny dla Maksa Bączka, Danie wspólnych chwil w Miętkich z udziałem Wrzosów, Janko Kapela i Jaś Werka, Dożynki, Jarmark Smaku, Zajęcia z kreatywnego szycia, Wigilia Seniorów.

Zespoły Wrzosy, Jaśwerka i Yanko Kapela wystąpiły na kilkunastu wydarzeniach w gminie Dźwierzuty i poza nią. Ponadto w Wiejska Świetlica Osiedlowej w Dźwierzutach zorganizowano następujące wydarzenia:

- Ferie w świetlicy: ilość uczestników - 25 osób, czas trwania: 22.01.2024-2.02.2024 (Zajęcia: plastyczne, gry i zabawy, zajęcia kulinarne, malowanie na szkle, zabawy na powietrzu, zajęcia sensoryczne, malowanie na koszulkach, szycie maskotek. Bal i animacje podczas balu na zakończenie ferii.)
- Realizacja programu profilaktycznego: Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej do 06/2024, Program Interwencja profilaktyczna do 06/2024, Program Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej od 09/2024 w świetlicach i GOK-u.
- Warsztaty dla młodzieży i dorosłych: decoupage, makrama, ceramiczne, wielkanocne
- Realizacja programu: „Wakacje z projektorem”
- Organizacja imprez w świetlicy w Dźwierzutach: Dzień dziecka i Biesiada na osiedlu Sasek Zajęcia kreatywne, plastyczne, warsztaty tematyczne, gry i zabawy, zajęcia sensoryczne z elementami animacji oraz zajęcia kulinarne były także regularnie organizowane przez instruktorów GOK w świetlicach w miejscowościach: Orzyny, Linowo, Olszewki, Łupowo, Gisiel, Jeleniowo, Targowo, Sąplaty, Rumy, Stankowo.

Projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych zrealizowane przez GOK

Projekt młodzieżowy „Akcja Animacja” dofinansowany z programu Równać Szanse. Wysokość dofinansowania: 12 000,00 zł Ilość uczestników: 15 osób Czas trwania: 1.04-

ZDJ. „WAKACJE Z PROJEKTOREM”

30.11.2024r. W ramach projektu zrealizowano szereg działań, które miały na celu aktywizację społeczności lokalnej oraz rozwój umiejętności animacyjnych uczestników. W ramach projektu zorganizowano wyjazd do Gdyni oraz szkolenie z animacji, które pozwoliły uczestnikom poszerzyć horyzonty, zdobyć inspiracje do dalszych działań i nabyć praktyczne narzędzia i wiedzę niezbędną do prowadzenia atrakcyjnych i angażujących aktywności.

ZDJ. PROJEKT AKCJA ANIMACJA

Efekty tych przygotowań można było zobaczyć podczas licznych animacji organizowanych w ramach lokalnych wydarzeń, w tym na obchodach 650-lecia Dźwierzut, a także w miejscowościach Linowo, Łupowo, Orzyny, Popowa Wola, Rumy i Nowe Kiejkuty. Działania te miały na celu integrację społeczności, promowanie aktywnego spędzania czasu oraz umacnianie więzi międzypokoleniowych.

Ponadto zorganizowano imprezę w parku na zakończenie wakacji, animacje podczas meczu charytatywnego oraz przygotowano pamiątkowy film, dokumentujący kluczowe momenty projektu. Jego zwieńczeniem była uroczysta gala, podczas której podsumowano całą inicjatywę, podziękowano za zaangażowanie i wspólnie świętowano sukces projektu.

ZDJ. UROCZYSTA GALA PROJEKTU AKCJA ANIMACJA

28.2. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DŹWIERZUTACH.

W 2024 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Dźwierzutach prowadziła bogatą i zróżnicowaną działalność kulturalno-edukacyjną. Biblioteka tworzyła bibliografię artykułów z prasy lokalnej: „Tygodnik Szczytno” oraz „Nasza Gmina Dźwierzuty”. Brała udział w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo: „Mała Książka – Wielki Człowiek”, „Cała Polska Czyta Dzieciom”, „Tydzień Bibliotek” oraz „Narodowe Czytanie”. Przygotowała wystawki książkowe upamiętniające rocznice obchodzone w 2024 r. Kontynuowała współpracę ze szkołami podstawowymi (ZSP w Dźwierzutach, ZSP w Orzynach, SP w Rumach) oraz z Kołami Gospodyń Wiejskich (Dźwierzuty, Popowa Wola), a także z sołectwami Jeleniowo i Rumy.

W ramach swojej oferty biblioteka zorganizowała liczne wydarzenia i zajęcia:

- Spotkania tematyczne: Dzień Babci i Dziadka, spotkania autorskie, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki.
- Zajęcia dla dzieci: literacko-plastyczne, plastyczne dla przedszkolaków, zajęcia podczas ferii zimowych i wakacji.
- Specjalne wydarzenia: „Zimowy Wieczór w Bibliotece”, „Wiosenna Wymiana Roślin”, konkurs „Najaktywniejszy wakacyjny czytelnik”.
- Obchody 650-lecia Dźwierzut: wystawa jubileuszowa oraz quiz wiedzy o miejscowości.
- Wystawy: malarska i ozdób świątecznych.
- Współpraca z lokalnymi społecznościami: udział w piknikach sołeckich i Pchlich Targach.

GBP w 2024 r. uczestniczyła także w projektach: „Biblioteki pełne Dobrej Energii” realizowanym z Fundacją PVE Dobra Energia oraz była partnerem w wydarzeniu edukacyjnym „Jesienne niebo” organizowanym przez ZSP w Dźwierzutach i Fundację FRRED z Olsztyna.

28.3. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W DŹWIERZUTACH

Środowiskowy Dom Samopomocy w Dźwierzutach powstał w 2018 roku. W 2024 roku realizował zadania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego, ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy przewiduje realizację treningów higienicznych, kulinarnych, budżetowych, trening praktyczny oraz trening techniczny. Dodatkowo odbywały się treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów oraz treningi umiejętności spędzania czasu wolnego. Do dyspozycji uczestników zajęć jest psycholog zatrudniona na umowę zlecenie. Środowiskowy Dom zapewnia niezbędną opiekę wszystkim uczestnikom przebywającym na terenie Domu w zależności od potrzeb.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Dźwierzutach zapewnia transport wszystkim uczestnikom z miejsca zamieszkania do ŚDS oraz z ŚDS do miejsca zamieszkania. Do dyspozycji w roku 2024 były dwa pojazdy. Jeden autobus na 20 miejsc oraz drugi - bus na 9 miejsc.

ZDJ. WSPÓLNE ŚNIADANIE WIELKANOCNE W ŚDŚ W DŹWIERZUTACH

28.4. SPORT I ZDROWIE

Na terenie gminy Dźwierzuty działa Uczniowski Klub Sportowy Dźwierzuty. Jego treningi odbywają się na terenie obiektów sportowych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dźwierzutach. Dzieci trenują pod opieką 2 trenerów w trzech grupach wiekowych - Młodzik, Orlik i Żak.

Celem Klubu jest organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu.

Na podstawie Uchwały Nr XIX/160/16 Rady Gminy w Dźwierzutach z dnia 8 września 2016 r. w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Dźwierzuty podpisano umowę w sprawie dotacji w zakresie rozwoju sportu w roku 2024 na terenie Gminy Dźwierzuty przez Uczniowski Klub Sportowy „Dźwierzuty” oraz Towarzystwo Sportowe Perkun Orzyny. Wartość udzielonej dotacji łącznie wynosiła 35 000,00 zł. Pieniądze wydatkowane

ZDJ. MECZ ROZGRYWEK C1 2010 U15 - UKS DŹWIERZUTY

były na udział młodych piłkarzy w rozgrywkach organizowanych przez Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej w 2024 roku.

Wynagrodzenie trenerów było częściowo finansowane z pozyskanego przez gminę dofinansowania z Fundacji Orły Sportu na programy „Aktywny weekend”, „Aktywny Orlik”. Klub angażuje się nie tylko w organizowane na terenie całego województwa rozgrywki piłki nożnej, ale także w liczne akcje charytatywne.

W trosce o zdrowie wszystkich mieszkańców gmina jak co roku wielokrotnie udostępniała bezpłatnie czterokrotnie swoje tereny na potrzeby prowadzenia profilaktyki zdrowotnej w zakresie badań okulistycznych czy mammograficznych.

PODSUMOWANIE

Dziękuję za zapoznanie się z Raportem o stanie Gminy Dźwierzuty za 2024 rok. W niniejszym dokumencie zawarte zostały informacje o realizacji szeregu dużych i małych działań, które pozytywnie zmieniały otoczenie, tworzyły nowe możliwości, lepsze warunki do życia i zamieszkania, bo dobro mieszkańców naszej gminy jest dla nas bardzo ważne.

Rok 2024 był dla Gminy Dźwierzuty okresem dynamicznego rozwoju i znaczących zmian w sferze zarządzania oraz realizacji zadań publicznych. W wyniku wyborów samorządowych przeprowadzonych w kwietniu 2024 roku w dniu 2 maja 2024 r. objąłem funkcję Wójta Gminy Dźwierzuty. Spowodowało to zmiany w zarządzaniu oraz nowe priorytety, takie jak poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa infrastruktury drogowej, wodociągowej i kanalizacyjnej, wzrost atrakcyjności turystycznej, zwiększenie inwestycji w edukację oraz rozwój inicjatyw społecznych. Wraz z nową Radą Gminy Dźwierzuty stanęliśmy przed takimi wyzwaniami, jak wzrost kosztów utrzymania oświaty z uwagi na konieczność zwiększenia nakładów na wynagrodzenia, utrzymanie budynków. Duży obszar gminy i rozproszenie miejscowości wymagają znacznych inwestycji w infrastrukturę drogową, wodociągową i kanalizacyjną. Zrównoważenie tych potrzeb z ograniczonymi możliwościami finansowymi było jednym z największych wyzwań. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz odpływ młodych mieszkańców do większych miast i za granicę powodują spadek liczby mieszkańców, a tym samym zmniejszenie wpływów podatkowych i trudności w realizacji niektórych usług publicznych. Mimo dużego potencjału turystycznego gmina nadal wymaga inwestycji w infrastrukturę turystyczną (szlaki piesze i rowerowe, miejsca rekreacji) oraz działań promocyjnych, by w pełni wykorzystać swoje walory przyrodnicze.

W minionym roku dochody gminy osiągnęły poziom 50,08 mln zł, co stanowi wzrost o 37,75% w porównaniu do roku poprzedniego. Jednocześnie wydatki wzrosły do 52,18 mln zł (o 38,7%), co pokazuje duże zaangażowanie gminy w rozwój infrastruktury oraz realizację kluczowych projektów. Szczególnie dynamiczny był wzrost wydatków majątkowych aż o 163,5%, co umożliwiło realizację licznych inwestycji. Choć deficyt budżetowy wzrósł do 2,1 mln zł, był on konsekwencją realizowanych inwestycji służących całej społeczności lokalnej.

W 2024 roku realizowano istotne projekty infrastrukturalne, w tym rozbudowę i modernizację strażnic OSP, zakończono budowę przedszkola w Orzynach, modernizację dróg i oświetlenia ulicznego, a także rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnych. Całkowite wydatki inwestycyjne wyniosły aż 13,6 mln zł, co stanowi najwyższy poziom od wielu lat. Działania te

zostały wsparte znaczącym dofinansowaniem zewnętrznym – w wysokości ponad 9,8 mln zł – pochodzącym ze środków krajowych oraz Unii Europejskiej.

Raport potwierdza, że Gmina Dźwierzuty prowadzi odpowiedzialną i nowoczesną politykę finansową oraz inwestycyjną. Stabilne wskaźniki, ambitne inwestycje oraz szeroki zakres działań społecznych i kulturalnych czynią z Gminy Dźwierzuty miejsce, które łączy tradycję z nowoczesnością, tworząc coraz lepsze warunki życia i rozwoju dla swoich mieszkańców.

Rozwój Gminy Dźwierzuty to nasz wspólny sukces. Każdy ma w nim swój udział. Dobra współpraca jest bardzo ważna, w każdym miejscu i na każdym etapie. I za tą dobrą współpracę i wsparcie dziękuję Radzie Gminy Dźwierzuty, Sołtysom, pracownikom wszystkich jednostek organizacyjnych gminy oraz wszystkim organizacjom pozarządowym działającym na rzecz naszej małej Ojczyzny. Jesteśmy społeczeństwem aktywnym, za co wszystkim zaangażowanym w różne przedsięwzięcia serdecznie dziękuję.

Z wyrazami szacunku,

Dariusz Zenon Tymiński